

Brassói Lapok

Ara 5 lei

Csütörtök
1932 * március 10

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

57. szám
XXXVIII. évtolyam

Ara 5 lei

BRIAND

Stresemann után ő is elment. A másik nagy ötösművésze az aranybékének. Együtt kovácsolták a gyönyörű gondolatot, a német és francia szolidaritáson át az emberiség megoáltását. Olyan időben kezdték és folytatták, amikor a halottak még tiltakoztak és az élők gyűlöltek, s a mikor mindegyiküknek kitárt mellettel állnia a sovinizmus és a bizalmatlanság égető nyilait.

Előttük a frank és germán tusakodás emléke. Elzász és Lotharingia, Sedan, az első Versailles, a marnei csata, Verdun, s a második Versailles. Aztán a megszállt Ruhr-vidék, az elpusztult Champagne, a doornii trónkövetelő, a gloire tüzimádói, a roppant milliók, akik elvesztek, s a rokkant milliók, akik megmaradtak: micsoda zajló, zuhogó örvény, amin át kell pergődniük, hogy egymásra találjanak. Örület, mint a Niagara megszűsése, mint átrepülés az oceánon, mint egy filmfelvétel a dzsungel vadjai és miazmái között. Szent örület, amely a legtisztább elemeket, a legjobb szíveket szállja meg!

A nagyobb bátorság mégis a Briandé volt. A meggyőződés, a hit, az ideális magasságba való fölemelkedés hősi elszántsága. Egy Lamartine lelke lángolt benne, aki egy évszázaddal ezelőtt a béke Marseille-ben — viharos pátók és támadások özönét zúdítva magára — felvetette a kérdést: gall és germán miért ontják egymás vérét, a Rajna miért nem hordozhatja szabadon népek gályáit, s a világ miért nem keresi boldogságát szorgalma és munkája árán?

Briand a győzelmes, a hatalmas, a még gyűlölettől, gyanútól és zsákmányféléstől telt Franciaországot képviselte a nemzetek társaságában. Hivatala szerint még két kézzel a torkát kellett volna szorítani a támolygó ellenfélnek, de ő a karját nyújtotta, locarnói pázsitra vezette, hűsítő italt csöpögtetett az ajkára és barátjának nevezte. Emberi indulatán át felismerte az egymásrataltságot parancsát, s a két nép harmoniáján át az emberiség békéjének a biztonságát. Briand örössá nőtt a kisszerűség, kishitűség és kislelkűség hűu és öntelt törpéi köréből és próféta lelke messze szárnyalt a világbeke eliziumi mezőin.

Nem rajta mult s nem nemes bajtársán, aki a nagy ügyért a német reváns törpéit és tördőféseit szenvedte, hogy a csodásan és mámorítóan zengő ige, mely annyi reményt és bizakodást fakasztott, ma már erőtlén, kényszeredett dadogássá kopott. Ha Briand kovácsolja tovább a béke aranyát, szabadon, szíve szerint, szakítva a nemzeti politika, a reakció és orthodoxia lenyűgöző hagyományával, akkor Japán ma nem borítja lángba a Keletet, s Laval és Tardieu nem súlyosztik el leszerelés és gazdasági blokk kóklermutatványai közt a béke igazi hamisítatlan akaratát.

De nem birták tovább a nagy lélek kiáradó erőfeszítését. Az ő mesterséges fényűzet homályosította volna el ragyogó programja; szegénnyé, szánalmassá, fölöslegessé és időmulttá tette volna kifestett, kiöltözött, de üres diplomáciájukat. Eltették hát. Az aranygyapjút visszavetették fölé, de a színes, cirádás tokot magával vihette. Nagy férfit, nagyszerű embert, kitűnő politikus, providenciális ápost, de ne csinálja tovább. Még megcsinálja.

És Briand halkán, lassan, szótlanul, tragikus sebbel a szívében, ment és elhúzódt. És meghalt. A világ gyászolja, siratja, Arisztidnek fogja magasztalni, aki Arisztid volt. Csak nem veszi át a programját, nem követeli a műve befeljesését. Őt magát a domba temetik, de hagyják, hogy az eső behulljon a nyitva maradt tetőn. Az emberi szolidaritás viraszt egyedül a nagy ember koporsója mellett.

Meghalt Briand, egy most záruló szomorú korszak legjellegzetesebb alakja

Elment egy nagy politikus, aki harminchatszor volt miniszter és huszonöt kormánynak volt a tagja

Páris, március 8.

A francia nemzetnek súlyos gyász van: Aristide Briand hétfőn délután 2 órakor párisi lakásán hosszas betegskedés után hirtelen meghalt. Halottas ágya felé őszinte részvéttel fordul az egész világ, hiszen az utolsó két évtized világot rengető nagy eseményeinek középpontjában akár szövetségesként, akár pedig nagy, de tiszteletreméltó ellenfélként mindig ott állt a hajdani nantesi ügyvéd markáns alakja.

Briand hosszú ideig volt beteg. Hosszu ideig élt szinte remetei visszavonultságban vidéki birtokán, ahová legutóbb elvonult pihenni és felejtetni. Annyi politikai és diplomáciai siker után, amelynek ténye már a történelemé, élete utolsó két esztendejében sorozatos kudarcok érték a világpolitikai mozgalmaknak ezt a markáns figuráját. Meg kellett érnie, hogy a locarnói és a thoiry-i egyezmények után a Pán-Európára vonatkozó tervet hajótörést szenvedjenek és meg kellett érnie azt is, hogy Doumergue köztársasági elnök mandátumának lejártá után, az új elnökválasztáson kibukott az összehasonlíthatatlanul szürkébb és jelen-

téktelenebb Doumerrel szemben.

Ezek a bukások elkedvetlenítették, amugy is gyöngé egészségét aláásták s Briand, aki 1905 óta mindig a francia politika és a diplomáciai élet vezetőegy-

nisége volt, sebzett oroszlánként vonult el az utolsó év nagy eseményei elől.

Állandó betegskedése szinte hétről-hétre jobban aláasta egészségét. Nemrég kezelőorvosai tanácsára elhagyta vidéki kastélyát és párisi lakására költözött, hogy alaposabban gyógykezeltesse magát. Állapota az utolsó hetekben annyira aggasztóvá vált, hogy orvosi szanatóriumi kezelést ajánlottak, de Briand ennek a tervnek keresztülvitelét állhatatosan elhárította magától.

Tegnap, hétfőn délután a nagybeteg Briand-t rendkívüli gyöngeség fogta el. Kezelőorvosa, aki mindennap s így hétfőn délelőtti 10 órakor is meglátogatta, már az utolsó vizit alkalmával megállapította, hogy a beteget a szokottnál aggasztóbb levertség kerítette hatalmába. Briand karosszékeben üldögélt és tekintete lassan, révedezve szegeződött maga elé. Déli 12 órakor még telefonált egyik barátjának s röviddel ezután fogta el az a gyöngeségi roham, amelyből már nem volt ereje többé összeszednie magát. Rosszszulléte lassan mély kábulttá fokozódott. S délután két órakor minden szenvedés nélkül meghalt.

Tardieu kezét csókol a halottnak

Briand váratlan halálának híre délután három órakor érkezett meg a kamarába. A vitát azonnal félbeszakították és Tardieu miniszterelnök megindultságtól remegő hangon jelentette be Briand halálát és egyben méltatta politikai és emberi érdemeit. Tardieu beszéde után a kamara ülését este 9 órára halasztották el, ezután pedig a kormány tagjai testületileg Briand lakására siettek, ahol mély megilletődéssel állták körül a halottas ágyait.

Tardieu miniszterelnök lehajolt és megcsókolta a Briand kihűlt kezét s példáját követték a kormány többi tagjai is.

Mint hogy Briand halálának híre gyorsan elterjedt Párisban, a politikai élet kiválságát seregéstől tették látogatást a halott ágyánál s maga Doumer elnök is megjelent.

Délután 6 órakor a kormány tagjai Tardieu elnöklete alatt minisztertanácsra gyűltek össze, hogy Briand temetésének részleteit megbeszéljék. A minisztertanács elhatározta, hogy

Briand-t a nemzet halottjának tekintik és nagy gyászpompával temetik el.

A temetés szombat délután 2 órakor lesz. Addig is Briand holttestét bebalzsamozzák és a francia külügyminisztérium csarnokában helyezik ravatalra. A temetésen Tardieu miniszterelnök mond gyászbeszédet és a koporsó előtt elvonulnak a politikai és diplomáciai élet kimagasló egyéniségei. Briand holttestét nem Párisban temetik el, hanem egyelőre Passyba s onnan szállítják el majd a birtokán levő családi sírboltba.

A Népszövetség rendkívüli közgyűlése is ülésezés közben értesült Briand haláláról. Eppen Hymanns belga külügyminiszter mondott beszédet, amikor a távirat megérkezett. A Népszövetség közgyűlése is nagy megdöbbenéssel és rész-

vételt vette tudomásul a világpolitikai élet kimagasló alakjának halálhírét.

Briand élete

Aristide Briand 1862 március 28-án született Nantesben. Ügyvédi pályára készült és egészen fiatal korában csatlakozott a szociálista mozgalomhoz. A fiatal nantesi ügyvéd rövidesen magára vonta a közfigyelmet a nantesi szociálista klubban betöltött szerepével, s hírnevét, mint a szociálista párt vezérő bizottságának titkára újabb sikerekkel öregbítette. A francia belpolitikában 1902-ben kezdte meg pályafutását, mint Saint-Etienne képviselője. Karrierje tüneményesen ivelt fölfelé s 1905-ben már a Sarroen-kabinetben rábízták a vallás és közoktatásügyi tárcát. 1906-ban alakult meg a Clemenceau-kormány s Briand ebben is megtartotta miniszteri tárcáját, sőt 1908-

ban az igazságügyit is rábízták. A Clemenceau-kormány 1909 júliusában bekövetkezett bukása után Briand kapott meg biztást az új kabinet megalakítására s első kormányában a miniszterelnöki tárcán kívül magának tartotta fenn a belügyi és kultusz-tárcákat is.

Kiváló politikai képességeit és nagy népszerűségét igazolja az a tény, hogy

1905 óta 25 kormánynak volt a tagja. Szinte három évtizedes politikai pályafutása alatt rekordot állított fel a miniszteri tárcák birtoklásában.

Tizenegyszer volt miniszterelnök, tizenhatszor külügyminiszter, négyszer belügyminiszter s néhányszor igazságügyi és kultuszminiszter, úgy, hogy összesen 36 alkalommal volt tagja a francia kormányoknak.

A világháború alatt 1915-től egészen 1917 márciusáig miniszterelnök volt.

Az Egyház és Állam szétválasztása

Briand politikai pályájának vezetés mozzanata az a szerep, melyet a francia egyházpolitikai harcok során betöltött. A radikális Combes, hatalomra jutva, elszántan vetette a parlamenti csata porondjára az állam és egyház elválasztása ügyét, ami rendkívüli vitákat és viharokat idézett fel.

Briand 1904-ben mint a toulousei kongresszus előadója állást foglalt a Combes-féle reform mellett, de egyuttal a mérsékletnek és igazságosságnak hangját is megszólaltatta.

Mintán — ugymond — a törvény elválasztotta az egyházat és az államot, a jogok és kötelességek elosztásának most már teljesen tisztának, pontosnak és igazságosnak kell lennie. Az állam jogai és az emberi lelkiismeret közt meg kell találni az összhangot és egyik jogot sem szabad feláldozni a másiknak.

Ebben a szabadelvű szellemben válszolt Briand pár év múlva, mint belügyminiszter Maurice Barrés panaszára, hogy számos falu műemléket jelentő templomát a hatóság közönye, sőt ellenséges érzülete miatt tönkremegy. Briand megnyugtatta a konzervatívokat, hogy a templomok épességére ügyelni fognak, ahol szükség lesz rá, megjavítják és a hatóságokat utasítja, hogy a műemlékek iránt érdeklődést és védelmet tanusítsanak.

A kongregációk ügye, melyeket a Combes-törvény értelmében feloszlattak és vagyonuktól megfosztottak, 1911-ben Briandot, mint miniszterelnököt, kormányával együtt megbuktatta. Nem mintha a kamara nem szavazott volna neki bizalmat, ez Malvy indítványára megtörtént, de a bizalomnyilvánítás során többszöri szavazás után annyira lemorzsolódott a többség, hogy Briand nem kívánt tovább

Játéklabdája lenni a kamara szeszélyének és lemondott. Ez alkalommal a köztársaság elnökéhez küldött lemondó levelében ezeket írja:

— Az a felhívás, melyet a haza és a köztársaság javára szolgáló egységért minden republikánushoz intéztem, a béke és a nyugalm politikájára akart lenni. Az egyház és állam elválasztása rezsimjében folytatni akartam a józan, türelmes, minden vallási meggyőződést tisztelő laicizmus művét; végül biztosítani akartam minden polgár számára az igazságos és egyenlő közgazdaságot. Némelyek azonban nem értékelték meg, mások pedig eltorzították felhívásomat, s az ellenkező hatást szülte, mint amit várhattak tőle.

A világ részvéte

Briand halála általános megdöbbenést és részvétet váltott ki az egész világon. Amikor Genfben megtudták a nagy politikus és államférfi halálát, a delegációk vezetői egymásután fejezték ki részvétiüket Paul Boncour-nál.

Többek között Apponyi Albert gróf is felkereste Boncourt s előtte a legnagyobb elismerés hangján emlékezett meg Briandról, akihez fogható államférfiúja kevés van Európának.

A magyar sajtó a kedden reggel megjelenő számokban részletes jelentésekben foglalkozott Briand halálával. A Magyar-ság és a Pesti Hírlap megleghangú megemlékezésben méltatta Briand hatalmas jelentőségét, a Budapesti Hírlap pedig a haláláról szóló tudósítás mellett, vezércikkben mutatott rá Briand államférfiúi egyéniségére. Általában a magyar sajtó meleg és rokonszenves hangon parentálja el Briand-t, az egyetlen nagystílű francia politikust, aki a megértés és közeledés gondolatát hirdette beszédeiben és az utolsó évek nemzetközi találkozóin.

Dr. Janovics Jenő nyilatkozata

A Brassói Lapok tekintetes szerkesztőségének

Brassó

B. lapjuk 1932. március 7-iki keltezésű 55-ik számában, a lap 2-ik oldalán közlemény jelent meg ezzel a címmel: „360 ezer lej nyeresége volt Janovicsnak Temesváron, a színészei mégis nyomorognak”. A sajtótörvény rendelkezései értelmében tisztelettel kérem, szíveskedjenek b. lapjuk legközelebbi számában leköszölni a következő helyreigazító nyilatkozatomat:

Valótlan az, hogy Temesváron két hónap alatt 360 ezer lej nyereséget értem volna el. Való ellenben, hogy a nyereség sokkal kevesebb s ezt a nyereséget teljesen fölemésztik ugyanannak a társulatnak egyéb városokban szenvedett veszteségei. Én természetesen nem szervezhettem a párhónapos temesvári szezonra külön társulatot, hanem azt az egész év folyamán s így más városokban is foglalkoztatnom kellett és kell. A színház temesvári számláját jóhiszeműen nem lehet kiragadni a többi városok számlái közül. Való az, hogy színházamat veszteséggel működik s ezt a veszteséget a legsúlyosabb áldozatokkal fedeztem és fedezem.

Valótlan az, hogy én nem fizetem rendszeren a színészeimet és hogy azok kivétel nélkül nyomorognak. Az igazság az, hogy a temesvári együttes minden tagja megkapta fizetését a múlt hó első felére s csak a március elsején fizetéssel vagyok kisebb-nagyobb, csupán néhány napos hátralékban. Amikor az állami és magánalkalmazottak nagyrésze több hónapja alig kapja rendszeren a fizetését, jóhiszeműen nem lehet ma sérelmezni, hogy teljesen a saját erejére utalt színházgató párnapos késedelemmel fizeti ki ezinészeit. Nyomorgásról annál kevésbbé lehet szó, mert a fizetéseket szeptember óta eddig egyetlen fillérrel sem redukáltam, ami — azt hiszem — egyedülálló Európa összes állami és magánszínházai között.

Valótlan az, hogy a temesvári városi tanács, amely eddig minden többségi és kisebbségi színházgatóknak adott szubvenciót, az én ilyenirányú kérésemet elutasította volna. Tény ellenben, hogy a város által kiutalt szubvenciót nyomban kiosztottam tagjaim között, de nem segélyként, hanem esedékessé vált fizetésükre.

Valótlan az, hogy azzal a záradékkal kaptam meg a nagyváradi színház-mozi concesszióját, hogy a Nagyváradon élő magyar színészeket támogatni fogom. — Ilyen záradék nem létezik. Tény ellenben, hogy azokat a nagyváradi színészeket, a kiket társulatomhoz szerződöttem, fizetem és szerződésük lejártáig fizetni fogom. Azoknak a színészeknek ellátásáról, akik ez évben más társulatoknál voltak elhelyezkedve s a társulatok felbomlása miatt élnek most Nagyváradon, természetesen én nem gondoskodhatom.

Cluj-Kolozsvár, 1932 március 7.

Tisztelettel:

Dr. Janovics Jenő

Borzalmas tömeggyilkosság egy magyarországi községben

Még a bölcsőben fekvő csecsemőt is agyonverte a bestiális gyilkos

Békéscsaba, március 8.

Mezőberény községet borzalmas tömeggyilkosság tartja izgalomban. Bereczky József gazdálkodó, egy örökségi ügyből kifolyólag, hétfőn délután megjelent Dondi Lajosné huszonkétéves fiatalasszony házában és

az ott talált öt személyt a magánai hozott baltával a szó szoros értelmében lemészárolta.

Bereczky József először Dondinéval végzett, akinek egyetlen baltacsapással kettészelte a koponyáját. Ezután az asszony hároméves Margitka leányát ütötte agyon.

Majd a bölcsőhöz ugrott és az abban fekvő öthónapos Juliska agyvelejét loccsantotta ki.

A szobában tartózkodott még a hetvenéves özvegy Bereczky Istvánné és a negyvenéves Csók Istvánné, akik szintén hiába kísérelték meg a Bereczky által bezárt ajtón a menekülést.

Ezt a két asszonyt is addig csapdosta a balta élével, amíg ki nem adták lelküket.

Az ötszörös gyilkosság elkövetése után Bereczky kiment az udvarra és a kutba vetette magát, amelyből azonban az ekkor már előesőt szomszédok és csendőrök kihúzták.

A bestiális tömeggyilkos nem esik bár statáriais eljárás alá, miután tottét nem fegyverrel követte el, nem kétséges azonban, hogy szörnyű bűnéért így is az akasztófán lakol.

Amerikában is...

Sortüz a Ford-gyár előtt

Négy halott és negyven sebesült

Detroit, március 8.

Véres tüntetés játszódott le a detroiti Ford-művek előtt. Ford március elsején elbocsátotta háromezer munkását, akik tegnap összegyűltek a gyárépület körül és követelték visszavételüket.

A tüntetés mind hevesebbé vált, a tömeg be akart hatolni a gyárba, úgy, hogy az igazgatóság értesítette a hatóságokat. Rövidesen karhatalom érkezett a helyszínre és szétoszlásra szólította a tüntetőket, akik azonban nem akartak engedelmesskedni. A karhatalom erre könnyfakasztó bombákat dobott a tömegbe, ez azonban nem használt.

Erre sortüz következett, de még ezután is ott maradt a hatalmas embercsoport a gyár előtt.

Végül újabb sortüzzel és vízfecskendőkkel távolították el a tüntetőket. Késő éjszakára tisztult csak meg a gyár előtti térség.

A sortüznek négy halott és negyven sebesült áldozata van.

A vizsgálat megállapította, hogy a tömeget kommunisták izgatták, akik arra akarták rábírni az elbocsátott munkásokat, hogy hatoljanak be a gyárba és azt rombolják össze.

A Ford-műveket hétfőn éjszaka óta a Nemzeti Gárda tagjai őrzik.

Leégett Szatmár legnagyobb cipőüzlete

A kémmillió lejre biztosított üzlet tulajdonosát a rendőrség őrizetbe vette

Szatmár, március 8

Tegnap este hét óra körül tűz keletkezett Szatmár legnagyobb cipőkereskedéseinek raktárában. A tüzet az utcai járókelők vették észre, akik azonnal telefonáltak a tűzoltóknak. A kivonult tűzoltók feltörték az üzlet redőnyeit és a hátsó bejárat ajtaját és öt órai megfeszített munka után éjjelre lokalizálták a tüzet. Az üzletnek azonban majdnem az egész raktára odapusztult.

A tűz lokalizálása után a rendőrség azonnal kihallgatta Grünfeld Mór, az üzlet tulajdonosát, aki eladja, hogy a délután folyamán egyedül csak ő járt benn az üzletben, dolgozott az irodában, majd hazament. Nem tudja mi történt és azt sem, hogy a tűz hogyan keletkezett. A ma délelőtti megtartott tűzvizsgálat megállapította, hogy a tűz a hátsó raktárhelyiségben keletkezett, egy olyan helyiségben, ahol kályha sem volt és így nem lehet fel sem tételezni, hogy a kályhából kipattanó szikra gyújtotta volna fel az üzletet. Ennek a raktárhelyiségnek padozatát méteres vastagságban pernye és hamu fedi, úgy, hogy órákig eltart még, amíg azt a tűzoltóság letakarítja és megállapítja, hogy ez alatt a hamu mennyiség alatt nem volt-e valamilyen előre elkészített fészke a tűznek. A vizsgálat azt is gyanusnak tartja, hogy az üzletben igen sok volt az üres doboz, a mivel szemben azonban a tulajdonos úgy védekezik, hogy minden cipőüzletben szokás, hogy üres cipődobozokat is helyeznek az állványokra, hogy így azt a látszatot keltsék, mintha az üzletnek nagy raktára volna.

Az üzlet egyébként az Adria biztosító társulatnál két millió lejre volt biztosítva, de Grünfeld Mór azt állítja, hogy az elégett áru legalább is három millió lejt ér.

Ezzel szemben a biztosítótársaság ki akarja mutatni, hogy Grünfeld elégett áru-készlete két-háromszázezer lejnél többet nem ért. A Grünfeld cég ugyanis néhány hónappal ezelőtt kényszereszeveséget kért és azóta nem igen vett új áru-mennyiséget. A kényszereszeveségi kvóta első részlete mintegy másfél hónap múlva lett volna esedékes.

Amennyiben a lefolytatott rendőrségi eljárás után a kárvallott kereskedő ártatlansági bizonyítványt kap és a biztosító társaság a biztosított összeget kifizeti, abból elsősorban a hitelezők nyernek kielégítést és csak az ezután fennmaradó rész a tulajdonosé. Grünfeld Mór szerint a kár azért olyan jelentékeny, mert oltás közben rengeteg cipő tönkrement.

A tűzvizsgálat mindezek felül még azt is gyanusnak tartja, hogy az üzlet közepén, ahol a kályha volt, alig égett el valami, még a padló is alig pörkölődött meg, míg ezzel szemben a tűz a raktárban tombolt a leghevesebben, ahol pedig kályha sincsen.

A megtörtént kihallgatás után a rendőrség Grünfeld Mór őrizetbe vette és ma délután átkísérték az ügyészség fogházába ahol holnap döntenek további sorsa felett.

A Grünfeld-féle cipő-üzlet több mint harminc esztendeje áll a szatmári piacon és Erdélyszerte szakmai körökben, mint az erdélyi városok egyik legnagyobb cipőüzletét ismerik és éppen ezért mindenütt a szenzáció erejével hat, hogy ennek a régi üzletnek főnöke e pillanatban gyújtogatás vádjá alatt áll.

Hétezer munkását bocsátotta el egyszerre a Bata cipőgyár

Prága, március hó 8.

Egész Csehszlovákiában nagy nyugtalanságot keltett az a hír, hogy a hatalmas Bata cipőgyár-telep amely összesen 17 ezer munkást foglalkoztatott, most egyszerre hét ezer emberét bocsátotta el.

A gyár igazgatósága csak nemrégiben rendezett Indiában hatalmas propaganda repülőutat, amivel az angol cipőgyártást akarta visszaszorítani a cseh terjeszkedés elől. Ugy látszik, hogy a propaganda-utnak, amely természetesen borzasztó összegeket emésztett fel, nem a várt következménye lett, hanem a hétezer munkás elbocsátása

A nap

MORÁL

A szenátus legutóbbi ülésén a miniszterelnök lelkes szavakban védelmezte meg Vajda Sándort. Csodálatos és hihetetlen dolog ugyan, de így történt. Vajda éles politikai ellenfele Jorgának. Ez azonban nem befolyásolta a kormányfőt s magasztos lélekre valló elfogulatlansággal szállott az ellenfél védelmére.

Vajdáról ugyanis legutóbbi könyvében azt állította Lupas, a volt miniszter, hogy 1917-ben detronizálni akarta Ferdinánd királyt.

E rágalom ellen kelt ki Jorga s egyben magásröptü filippikát tartott a manapság mind közkeletűbb rágalmazás ellen általában is. Ki kellene irtani a gyalázkodás rákfénjét, mondotta felháborodva. Tisztultabb erkölcsöket, becsületesebb harcmódot, több tiszteletet az ellenfelekkel szemben is!

S azután így folytatta:

„Vajda Sándor nem állott azon Sterg mellett, akit ez a szenátus nyilvánvaló, de sajnálatosan a fal mellett meg nem büntetett hazaárulásáért nem volt hajlandó tagjai közé fogadni.”

Tehát ugyanaz a Jorga Miklós, aki tisztultabb erkölcsöket, a rágalmazás és gyalázkodás abbahagyását, becsületesebb harcmódot követel 5 órakor, 5 óra 10 perckor kárhoztatja, hogy Sterét nem lőtték még agyon.

Azt a Sterét, akit nem állítottak még bíróság elé.

Akit nem ítél el semmiféle fórum sem.

Akit a háboru befejeztével Ferdinánd király sajátkezűleg dekorált.

Akit 1920-ban maga Jorga védelmezett meg felelőtlen támadások ellen.

Valóban, el a rágalmakkal, el az alaptalan vádaskodásokkal, miniszterelnök ur!

Tiszta erkölcsöt, becsületes harcot, nemes küzdelmet!

De tekintet nélkül az óramutatóra...

Nem csak öt órakor, hanem negyedórával későbbben is...

??

A pap-képoiselők csoportja tegnap meglátogatta Argetoianu pénzügyminisztert.

Vajon sikerült az ördögöt kiűzniük belőle?

STROFÁK A VÉGLETEGRŐL

A „Vossische Zeitung” egyik legutóbbi számában Jurij Semjonow cikket ír arról, hogy a szovjet — különösen az ötéves tervvel kapcsolatban — mennyire a politika szolgálatába állította a költészetet. Példaképpen közli Moszkva híres poétájának, Besimensky-nak egyik versét. Ime, a merőben idegen, új, fantasztikus költészetből néhány jellegzetes sor!

Föld!

Mutassad meg nekik

A lavínáknak minden erejét!

Morzsold szét

A gyárüzemek léptei alatt

A hitványok költészetét,

A nyomor és a szükség

Sebeinek

Imádoit.

Nyomor és szükség

Nincsenek teljesen legyőzve még,

De országunk mégis újból épül.

Dagad

Az orosz földek mezein

A mag-ipar,

A gabonagyár.

Az ipar országa,

Az erőknek republikája,

A kollektív szovjetgazdaság földje, —

Fejezzük be

A kitűzött időre

A Felépítés énekét!

Odaát tehát a poétika a politika érdekét szolgálja.

Ideát viszont a politika poétizál.

Amire igen jellemző példa az alábbi közlemény, amely a másik végletről származik. Szerzője Luigi Ferraroni, a fascizmus igrice.

Jön valaki, lépte reng,

A horizont feldereng,

Szól valaki, hangja dörg,

A mennybolt is megremeg,

Zsenge fű is összezőrg.

Jön valaki, szeme láng-

Sugarakat szór le ránk.

Felperzseli a sziket,

Felégeti a határt,

Felforraltja a vizet.

Mint hegyórjás oroma,

Fiad ez, csodás Róma.

Uj Caesar és ősi nép!

Hangja, szeme, gesztusa,

Uj lobbanás, ősi Tény!

Ave, Duce! Bösz halál

Ki ellened, elkaszál.

Aki bilincseket hant

Le testünkrol: Duce, Te

Morituri salutant!

A jövőd irodalomtörténésznek lesz dolga, amíg kihámozza majd e korszak szellemét. (m. i.)

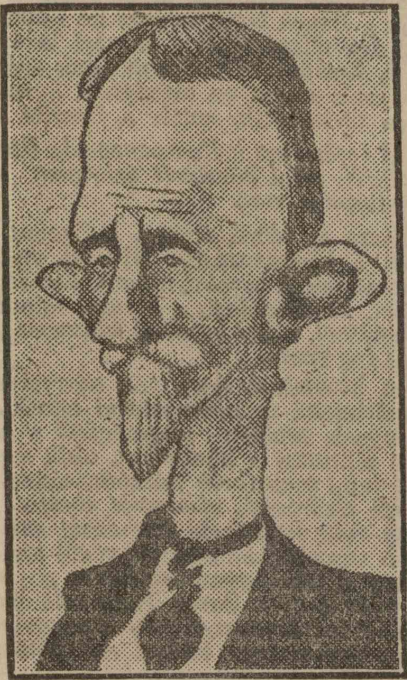
Gróf Czernin Ottokár, a monarchia volt bukaresti követe levélben igazolja, hogy Vajda sohasem volt a román ügy árulója

Fej-fej mellett futtatnak Averescu marsall és Goga

Már ismét semmibe foszlott egy kormánybukási reménység

Bukarest, március 8.

A belpolitika egy izgalmas lóverseny képét mutatja: a két ellenséges favorit, Averescu és Goga idegfelesztő versenyben fej-fej mellett még együtt haladnak. A nagy probléma az, ki lesz a győztes?

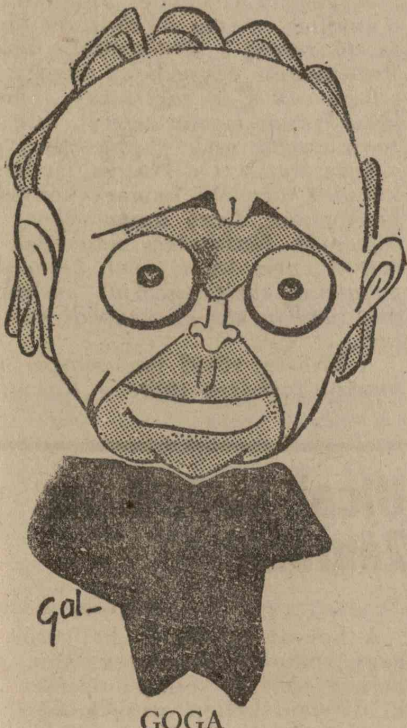
AVERESCU

A helyzetkép egyelőre nem bontakozott ki. Ambár úgy Averescu, mint Goga külön-külön azt hangoztatják, hogy a többség vele van, az igazság az, hogy egyelőre mind a ketten bizonytalanul állanak és

sejteni sem lehet, ki nyeri meg a párt-harcot.

A párt szervezeteinek és hűveinek nagy része tartózkodik még a végleges állásfoglalástól, várva, hova kifizetődőbb lesz csatlakozni. Az egész néppárt a nagy „lekiismereti” kérdéssel vívódik: Averescu vagy Goga? ... Averescu vagy Goga? ...

Mint ismeretes, Max Wurmbrandt, az 500 millióes CFR panama letartóztatott fővádlottja szintén a néppárt kötelékébe tartozik, sőt mindmáig ő az elnöke a párt sorocaj szervezetének. Közvetlenül letartóztatása előtt kellett volna nyilatkoznia, hogy Gogával megy-e vagy Averescu hűve marad?

GOGA

Most végre megmenekült a nagy lelki döntéstől. A vizsgálóbíró mellett foglalt állást. Egyébként a ma beérkezett jelentések úgy mutatják, hogy az erdélyi pártvezetők többsége Gogához, a regátiaké viszont Averescuhoz csatlakozik.

ÁRULÓ-E VAJDA SÁNDOR?

Ismeretes, hogy Russu-Abrudeanu kormánypárti politikus a szenátusban azzal vádolta meg Vajda Sándort, hogy 1917-ben résztvett egy bécsi értekezleten, mely Ferdinánd király detronizálásáról tárgyalt. Ezt a vádat nagáéva tette Vajda néhai fegyvertársa, Lupas volt miniszter is, aki Románia legújabbkori történelméről megjelent legutóbbi könyvében bizonygatni is igyekezik Vajda állítólagos árulását.

A vád ellen Vajdát a szenátusban maga Jorga miniszterelnök védelmezte meg. Ma azután megszólalt Vajda Sándor is, aki Russu-Abrudeanu és Lupas állításait légbőlkapott koholmánynak bélyegzi s elmondja, hogy a vádakkal kapcsolatban levelet írt gróf Czernin Ottokárnak,

a monarchia egykori bukaresti követének, akitől a következő választ kapta:

Kegyelmes Uram!

Megköszönve az Ön sorait, sajnálom,

Vajda

tal látom, hogy Lupas egyetemi tanár ur, „Istoria Românilor” című könyvében Önt kapcsolatba hozzák I. Ferdinánd király detronizálási tervével, melynek 1917-ben kellett volna megtörténnie s ami Romániának Ausztria-Magyarországhoz való csatoltatásához vezetett volna.

Az igazságot állapítom meg, leszögezve, hogy a központi hatalmak reprezentánsai között magánbeszélgetések során átmeneti formában felmerültek hasonló tervek, azonban Önnek soha semmiféle kapcsolata nem volt ezekkel. Részemről biztosíthatom Önt, hogy azon módozatok, amelyek mellett ezek az ügyek annakidején megvitásra kerültek, Önt nem hozhatták abba a helyzetbe, hogy akár hallgasson is valamit a szóbanforgó tervekről.

Fogadja megkülönböztetett tisztelettem nyilvánítását.

Bécs, 1932, február 11.

gróf CZERNIN OTTOKÁR

Vajda még egy másik levelet is kapott ez ügyben Bécsből dr. Funderlötől, a „Reichspost” főszerkesztőjétől, aki jelzi, hogy Ferdinánd királyt Berlin akarta detronizáltatni. Károly király azonban ellene volt Vilmos császár tervének azzal,

Titulescu bátor és szenzációs beszéde a népszövetségi ülésen

— Él-e a Népszövetség — kérdezte Románia delegátusa

Genf, március 8.

A Népszövetség rendkívüli közgyűlésén, amely még mindig eszmecserékkel és biztossággal való elintézésről a távol Keleten Kína és Japán között lejárásig tartó háborút, hétfőn Titulescu, Románia londoni meghatalmazott minisztere, felhívást keltő beszédet mondott.

Titulescu éleshangú felszólalása lényegében nem volt más, mint a Népszövetség tehetetlenségének eléggé kimért és leplezetlen bírálata.

— Egyetlen kérdés, — mondotta beszéde elején Románia londoni követ, — amelyre feleletet várunk, az, hogy él-e egyáltalán a Népszövetség, vagy nem? Mert, ha most, a legsúlyosabb nemzetközi nehézségek idején, nem sikerül kihangsúlyozni azt az alapvetést, amelyen a népszövetségi paktum és a tanács egész munkássága felépült, akkor a Népszövetség nincs, és nem csak a jelenben, hanem a jövőt illetően is minden ténykedése teljesen hiábavaló.

Titulescu ezután utalt a távol Keleten lejárásig tartó háborúra és azt követelte, hogy a népszövetségi alapszabály 10-ik és 15-ik szakasza alapján, maga a Népszövetség szerezzen érdemű határozatokat és vessen véget a mandzsuriai vérontásnak.

A japán–kínai ellenségeskedésnek meg kell szűnnie s erre biztosíték is van a két keleti hatalom képviselőinek pénteken tett ünnepélyes ígéretében, amikor azt a kijelentést tették, hogy politikai feltételek nélkül szüntetik be kölcsönösen a hadmozdulatokat.

Egységes bánásmódot sürgetett a Népszövetség minden tagállama részére, mert különben egyetlen állam sem lehetne biztos abban, hogy megtámadtatás esetén védelmet kap a nemzetek szövetségétől.

Titulescu után Sir Simon, angol külügyminiszter szólalt fel és azt fejtette ki, hogy a Népszövetség szelleme szerint egyetlen állam sem lehet vitás ügyekben bíró, aki minden más szemponttal való tekintet nélkül szerez érdeműt a maga vélt igazságának.

A JAPÁN–KINAI FRONTON

a Népszövetség viharos közgyűlésével egyidőben a következők történtek, hatóságos kontrasztul annak igazolására, hogy mennyire él és cselekszik a világ legmagasabb diplomáciai testülete:

.....
hogy egy uralkodóhoz nem méltó egy másik uralkodót trónjától megfosztani.

GOGA CAFOL

Bukaresti szerkesztőségünk jelenti lapzártakor, hogy Goga Oktávián Nagyszebenből visszaérkezett a fővárosba, ahol azonnal fogadta a saját munkatársait. Mint előrelátható volt, Goga megcáfolta, illetőleg helyreigazította nagyszebeni szónoklatát, melyet szerinte a bukaresti lapok tévesen adtak vissza.

Ő nem mondotta azt, hogy küszöbön áll az összes pártok képviselőiből megalkuló koncentrációs kormány, hanem mindössze annak a kijelentésére szorítkozott, hogy bizalma van két-három párt együttműködési és kormányalakítási lehetőségében.

Ennélfogva a Goga-féle prófécia, melyből sokan a Jorga-kormány e héten történő bukásának a reményét vonták le, a semmibe foszlott.

Egyébként a belpolitikai fronton minden csendes. Ghica külügyminiszter, aki, mint megírtuk, tegnap érkezett vissza az országra, ma délelőtt a királynál jelent meg kihallgatáson, a délután folyamán pedig a minisztertanács előtt számolt be külföldön elért eredményeiről.

A japánok a további hadműveletekre való előkészületek jegyében

újra 14.000 katonát szállítottak partra és helyezték el a Wuszung erőd körül.

Felderítő repülőik pedig megállapították, hogy a kínaiak sem töltik az időt tétlenül és 30 km. távolságra, északnyugati irányban, Tajcsing körül, erős csapatösszevonásokat végeztek.

Nankingban pedig tegnap ismét viharos ülést tartott a Kuomintang, amelynek többsége a következő határozatot fogadta el:

Kína addig nem köthet békét, amíg egyetlen japán katona áll Mandzsúria területén!

Putty Lia férje főbelötte magát

Budapest, március 8.

A keleti pályaudvar közelében levő Központi szállodában szobát bérelt Szepessy Zoltán volt gencsi főszolgabíró, Putty Liának, a nemrég tragikus körülmények között meghalt magyar filmművésznőnek egykori férje. Alig zárta be a vendég szobája ajtaját, fegyverdörrenés hallatszott. A szálló személyzete behatolt a szobába, ahol átlőtt mellét találták a főszolgabírót. Mellette volt a revolver, amelynek golyója a főbíró agyát furta keresztül. Levelet találtak az asztalán és ebben

lelki meghasonlással okolja meg öngyilkosságát.

Szepessy, bár Putty Lya elhagyta volt, a művésznő halála óta állandóan buskomor volt és ez az életuntság adta kezébe a gyilkos fegyvert.

Érdekes bejelentés az angol alsóház ülésén

London, március 8.

Az angol alsóház hétfői ülésén Sir Bolton Avres Mondel, az admirális első lordja a négy hét óta tartó leszerelési konferencia tárgyalásairól megemlékezve, bejelentette, hogy a Genfben várható megegyezés reményében Anglia már az utolsó lehetőségekig csökkentette tengeri haderejét. Utána Elliot kincstári államtitkár törvénytervezetet terjesztett be arról, hogy az angol államkincsár még továbbra is hónapokig mellőzze az aranystandardot.

A londoni lapok értesülése szerint a javaslat megszavazása esetén Anglia legalább 6 hónapig mond le a font aranyfedezetének normális megállapításáról.

BRASSO „Modern Mozzgó” Telefon 518	
Ma kedden premier! Schnitzler Arthur világhírű regénye filmen	Következő világlágerünk LIANE HAID legragyogóbb német filmoperettje
„Elza kisasszony” Főszerepben: Elizabeth Bergner. Szenzációs legújabb Journal.	A kalandos kimenő (Madame hat Ausgang) Rendezte: Wilhelm Thiele, az UFA rendezője
Szerdán d. u. 3–5-ig Matiné: „A királynő férje” M. CHEVALIER-EL.	

Tilos pénzt, vagy értéket küldeni Magyarországra és Ausztriába

Ezen a héten be kell jelenteni minden Magyarországra és Ausztriába szóló tartozást s a Banca Natională-ba kell mostantól fogva befizetni

Még a lapelőfizetéseket is csak engedéllyel lehet közvetlenül Magyarországra átutalni

Megjelent az utasítás a Kiegyenlítő Hivatal szerepéről

Bukarest, március 8.

Tegnap, hétfőn — amint már jeleztük — életbelépett a kiegyenlítő, megtérítő kliring-hivatal létesítéséről szóló törvény, amely tudvalevőleg a deviza-megszorításokhoz folyamodott országokba való fizetések eszközését szabályozza, s a hivatalos lapnak ugyancsak tegnap délutáni számában jelent meg a törvény végrehajtási utasítása.

Minthogy a nagy horderejű törvény rendelkezéseit a végrehajtási utasítás részletezi és világítja meg kimerítő módon, röviden alább ismertetjük, különös tekintettel arra, hogy egyelőre — mint ismeretes —

éppen Magyarországra és Ausztriára vonatkozik, amelyekkel Erdély a legélénkebb kereskedelmi kapcsolatban áll.

Elsősorban ugyanis az erdélyi bankoknak, ipari és kereskedelmi vállalatoknak, valamint magánosoknak kell ismerniük azt az új eljárást, amelyet ez a végrehajtási utasítás előír.

Be kell vallani a magyarországi és ausztriai tartozásokat

A Kompenzációs Hivatal eszközli mostantól fogva a fizetéseket mindazon országokba, amelyek deviza-kereskedelmük szabályozásával jogilag, vagy ténylegesen megakadályozzák a velük szemben fennálló romániai követelések kiegyenlítését. Ez a hivatal Bukarestben, a Banca Natională mellett működik s jogosult megtenni minden intézkedést a Románia és a szobanforgó országok közötti követelések likvidálására.

Azokat az országokat, amelyekkel szemben a fizetések rendezése csak a Kiegyenlítő Hivatal közvetítésével történhetik, a kormány gazdasági bizottsága fogja meghatározni, mégpedig a hivatal előterjesztése alapján. (Eddig — ismételjük — csupán Magyarország és Ausztria tartozik ebbe a kategóriába.)

Legfontosabb a végrehajtási utasításból a 6. szakasz, amely a következőket mondja ki:

„Mindazon hazai bankok, kereskedelmi és ipari cégek, valamint magánosok, akik bármilyen tranzakcióból kifolyólag adóssai, vagy hitelezői ama országok alattvalóinak, vagy lakóinak, a melyekre a törvény vonatkozik, kötelesek a végrehajtási utasítás közzétételétől számított 7 napon belül valómást tenni a Banca Natională-nál, vagy ennek fiókjainál s feltüntetni: az összegeket, amelyekkel tartoznak, vagy amelyeket követelnek, a valutát, amelyben a fizetés eszközölendő, a fizetés okát és esedékességét, továbbá minden más adatot, amelyet a Banca Natională kapható úrlapok megkövetelnek.

Ezek a bevallások 5 példányban teendők, amelyek közül kettő a B. N.-nél, egy pedig a bevallónál marad.

A deklarációkat a Kiegyenlítő (Kompenzációs) Hivatalhoz küldik be, amely összpontosítja azokat.

A bankoknak, kereskedelmi cégeknek és magánosoknak, akiknek hitel-, vagy tartozás-számlájuk, vagy váltó- és akreditív-kötelezettségük van, külön formuláron be kell jelenteniük eme kötelezettségeiknek azt a helyzetét, amilyen március 6-án este volt s március 7-től, azaz tegnaptól kezdve mindennemű fizetés az említett országok lakói javára, vagy azok rendelkezése a Banca Nationalăhoz teljesítendő, amely ideiglenes nyugtát ad ki addig, amíg a Kiegyenlítő Hivatal a fizetések szabályosságát felül nem vizsgálja.

A fizetéssel egyidejűleg bizonyító iratok is benyújtandók a Banca Natională-

hoz arról, hogy a befizetett összeg milyen tartozásból ered?

A befizetések lejben eszközölendők. Ha az összeg más valutában jár, úgy a hivatalos kurzust veszik alapul.

A kijátszás ellen

Ha a Kiegyenlítő Hivatal megállapítja, hogy a befizetés valójában nem a feltüntetett célra történt, akkor a befizetett összeget visszautalja, míg ha a befizetést rendben találja, a befizetőnek bizonyítványt ad ki arról, hogy eleget tett fizetési kötelezettségének.

Csak engedéllyel lehet előfizetni magyarországi lapokra

Rendkívül érzékenyen fogja érinteni az erdélyi kereskedelmet a végrehajtási utasításnak a 15., 16. és 17. szakasza, amelyek szerint

Magyarországra és Ausztriába nem küldhető semmilyen érték, vagy effektív valuta sem postán, sem más úton s a bankok, kereskedelmi, ipari és más intézmények nem nyújthatnak hitelt senkinek e két ország lakói közül.

A magyarországi sajtótermékek behozatalát is igen megnehezíti a végrehajtási utasítás, noha a magyar parlamenti csoport közbelépésére Argetoianu megígérte, hogy a lapelőfizetéseket nem fogják korlátozni. A végrehajtási utasítás vonatkozó szakasza ugyanis szósz szerint ezeket mondja:

„Eszközölhetők fizetések (t. i. közvetlenül) napilap- és folyóirat-előfizetésekért, kiadványokért és könyvekért, de csakis a Kompenzációs Hivatal előzetes engedélye alapján”.

Ha tehát valaki be akarja küldeni egy pesti vagy bécsi lapnak az előfizetési díját, avagy egy Magyarországon megjelent könyv árát akarja eljuttatni, ehhez előbb meg kell szereznie a Kompenzációs Hivatal engedélyét, ami annyira körülményes dolog, hogy az illető bizonyára kénytelen lesz lemondani a közvetlen előfizetésről. Ezek szerint Argetoianu csak úgy tartotta be ígéretét, hogy nem sok köszönet van benne.

Egyébként a romániai lakosoknak a jövőben is be fog kellenni jelenteniük min-

Az apát meggyilkolták, ugyanakkor fia öngyilkos lett

Rejtélyes politikai gyilkosság a svéd fővárosban

Stockholm, március 8.

A svéd főváros politikai és társadalmi köréit borzalmas gyilkosság tartja izgalomban.

Sydov Hjalmar képviselőt aki, a svéd nagyiparosok szövetségének vezetője volt, tegnap este lakásán két alkalmazottjával együtt ismeretlen tettesek meggyilkolták.

A nyomozás során kétséget kizárólag megállapították, hogy rablógyilkosság esetéről szó sem lehet, mert a gazdag politikus pénzét és értéktárgyait hiánytalanul megtalálták. Inkább az látszik valószínűnek, hogy Sydov Hjalmar bőségszűl gyilkolták meg, amit az a tény is megerősít, hogy több alkalommal igen

erélyesen védte a munkaadók érdekeit a munkásokkal szemben.

A megdöbbenő hármast gyilkosságot még titokzatosabbá teszi Sydov Hjalmar Frederik nevű fiának tragédiája.

A fiatal Sydov körülbelül ugyanabban az időben, amikor az ismeretlen tettesek apját meggyilkolták, maga is öngyilkos lett.

Sydov Frederik Upsalában tartózkodott és tegnap este, pezsgős vacsora után agyonlőtte magát.

A svéd főváros és Upsala rendőrsége most azon fáradozik, hogy a gyilkosok leleplezése mellett fényt derítsen arra is, hogy vajon van-e valami összefüggés az apa és fia titokzatos tragédiája között.

Jorgu ur, a Küküllő öre

Először agronom, azután bírósági írnok, majd főszerkesztő. A segésvári mindenes

Segesvár, március 8.

A regátból idecsöppent és itt magukat kiskirályoknak képzelő akarnokok egyik tipikus figurája állott ma csalással és zugirászattal vádoltan a segésvári törvényszék előtt. Anton Jorgu a neve annak a segésvári exagronomnak, főszerkesztőnek, lokalpolitikuskának, akinek visselt dolgaival nyilván nem vállaltak közösséget az Erdélyben működő és számtalan esetben európai gondolkodásmódról tanúságot tett többi regátiak.

Jorgu ur, mint agronom került Segesvárra, ebben a minőségében azonban nem sokára leszerepelt. Második „helyezkedése” egy bírósági írnoki állásban történt

meg, ez a tér azonban szűk volt számára. Áttette tehát székhelyét a helyi liberális román laphoz, ahol belekóstolt az ugynevezett „közéleti irányításba”. Ugyálszik, ez a „feladat” már sokkal jobban ízlett Jorgunak, mert — a lap megszűnésével — önálló lapot alapított még pedig a sokat sejtető „Straja Tarnavei”, a „Küküllő öre” címmel.

Jorgu ur tehát örködni kezdett a Küküllőnél. Valószínűleg egy ilyen örökös között „idézte” maga elé azt a szegény román özvegyasszonyt és kiskorú fiát, a kik után a főszerkesztő agronom és bírósági írnok urat ma a vádlottak padjára juttatták. A szegény özvegy meg akart vásárolni ugyanis egy kis darab földet és az átírás végett került Jorgu magas színe elé. A főszerkesztő magas színe egy felhajtója ajánlotta az özvegynek.

— Bizza csak rám — mondta nagy

Antinevralgic

DR NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migrén idegszabák stb ellen. Csakis eredeti csomagolásban árusítják. Minden dobozban az orvos felzésével ellátott 2 kapszula (osztályban) van.

Kapható:

gyógyszertárakban és drogériákban. Szf 1771

den kötelezettségüket, amely magyarországi, vagy ausztriai hitelezőkkel szemben támad.

Kamatot nem kap, hanem jutalékot fizet

A szobanforgó országokbeli importőröknek a Kiegyenlítő Hivatal bizonyítványt ad arról, hogy deponálták, vagy kötelezték magukat arra, hogy deponálják a Banca Natională-nál az importálandó áru ellenértékét a hivatal javára.

A Romániába behozott áruk számlázása csak annak az országnak a valutájában történhetik, amely a fizetést kapná.

A lejértéket a Kompenzációs Hivatal a B. N. által közzétett árfolyam szerint állapítja meg.

Arra az időre, amíg a befizetett összegek a Kompenzációs Hivatal számláján maradnak, a hivatal utánuk kamatot nem fizet. Ellenkezőleg, a hivatal minden befizetésnél, vagy betétnél bizonyos jutalékot fog szedni.

A hivatalnak joga van szerveivel ellenőriztetni és nyomoztatni ennek a törvénynek minden megszegését s bíróság elé állíttatni a bűnösöket, akik egy millió lejig terjedhető pénzbüntetéssel és 15 napi elzárással, visszaesés esetén pedig egy évig terjedhető fogsázzal sújthatók.

A végrehajtási utasítás végül kimondja, hogy a pénzügyminisztérium a minisztertanács és a Banca Natională hozzájárulásával kompenzációs, kiegyenlítő kliring-egyezményt köthet az illető országokkal.

fenn Jorgu ur — nem tudja ezt ügyvéd elintézni. Csak én tudom ezt elintézni. Hanem hát ezt a kiskorú fiát nagykorúsítani kell. Ez 800 lejbe kerül, a szerződés és illeték 3450 lej.

A szegény özvegy lepengette a nagy pénzeket és észbe sem jutott, hogy egy ilyen Küküllő öreben kételkedjek. Nagy hazafi ez, nem csaphat ez be.

Déhat a szegény özvegy tévedett, mert bizony Jorgu ur becsapta. Egyetlen lépést nem tett, hónapok multak el, se szerződés, se föld, — semmi nem volt. Az özvegy végre is átadta Presurea ügyvédnek.

— Látjátok azt az urat, aki most ment el mellettem s akinek köszöntem? — ripakodott rá Jorgu az özvegyre, amikor legközelebb az utcán találkozott vele. — Hát tudjátok meg, hogy ez a törvényszék főelnöke s ez az ember a legjobb barátom. Az ügyvédi felszólítást félredobtam, mit akartok velem? Most már csak azért is várhattok!

A szegény özvegynek azonban elfogyott a türelme, — ma délelőtt rendőrt állított a Jorgu a törvényszéki tárgyalásra. Presureanu ügyvéd, az özvegy képviselője, család és zugirászat büntetésében kérte Jorgu megbüntetését, míg dr. Marosin ügyész csak zugirászatért kérte az elmarasztalást. Dr. Pospisil Rudolf a nagy küküllői ügyvédi kamara képviselőjében hangoztatta, hogy ugyanakkor amidőn diplomás, tisztességes ügyvédek nyomorognak, nem lehet tünni, hogy ilyen bizonytalan egzisztenciájú alakok asszák még jobban alá az ügyvédi kar tekintélyét.

A bíróság, rövid tanácskozás után egy hónapi fogságra ítélte a Küküllő öre.

P. R.

Utcai tüntetések Zágrábban

Zágráb, március 8.

A horvát egyetemi hallgatók hétfőn nagy tüntetést rendeztek, ami a nacionalista szerbek ellentüntetését váltotta ki. Tartani kellett attól, hogy a két csapat között verekezés kezdődik, a rendőrség tehát közbelépett és szétkergette a tüntetőket.

A két csapat közötti verekezést a rendőrség verekedése helyettesítette. Sokan megsérültek, sokat letartóztattak. Délutánra a nyugalom helyreállott.

KACKES SÜTEMÉNY KÉRJEN MINDENÜTT VEKNI KENYÉR

Hírek

Két köszöntő

Ismerőseim kedveseiből sok minden-jaita kuriózum jut el hozzám.
Most például igazi gyöngyszemet kap-tam, egy falusi szónoki beszédet.

A sárospataki kollégium egy szemfüles ifja jött nemrég légatus gyanánt az illető faluban. Az ottani tiszteletes beszélgetés közben megmutatta neki ezt a szónokla-tot, amelyet az egyházi presbitérium egy derek szántóvető tagja intézett hozzá a pappálasztás alkalmából. Leíratott a bá-mulatosszónoklat szóról-szóra, hogy ve-szendőbe ne menjen.

Érdemesnek tartotta a lemásolást a le-gatus is, leírta és hazavitte Patakra. On-nan aztán nekem küldte el valaki.

Igen akkurátus, szép szónoklat, azt ne tagadjuk.

Meg kell csak hallgatni: ime, már elő-
lép a presbitérium soraiból Bugyi János
uram, istenfélő ember, de amellettt öné-
zetes magyar polgár, megköszöri torkát,
félébát előrevet, bajszát kékféle sodo-
rintja, majd a következő ékes orációt in-
téli roppant okos orcával a paphoz, azaz,
hogy a presbitérium jelenleó tagjaihoz
a pappálasztás dolgában.

— Tisztelt presbitériumi társadalom!

— Minekutánna az érdekek sorainak for-gása következményeinek kifolyásából
tisztelő urunkat az máj szent napon az
ő nézeteinek alkalmából az időnek jó-
pérendőségére papunkká megpálasztottuk
és mivel az ő szíves teendősei megnyi-lakozásának sorában ez estvéli órák fo-
lyásán az ő pendégei vagyunk, széltelint-
tek a testvér egyházak minemű dolgai
iránt a sors érdekeinek folyásában.

— Ott van a katolikus keresztény
anyaszentegyház, ahol az élet minemű
dolgaiban a leendő szöbeszédet megadják.
Mióta pedig a presbitériumi társadalom
forgalmában mint kurátor állottam,
többször átfordultam az evangélikus rész-
re is, ahol az iskola tananyagi benszítésé-
nek minolta a presbitérium tekintélyének
teendőseinek fordul meg, igaz, hogy min-
az iskolák alapozásának megtejezésén
meg mint mellék vagyunk, tehát ha a szá-
bálybeosztás nem úgy kezdődik, akkor
a teendőseik akadályozása alkalmából itt
hagyom a teendő dolgok minváltát és ki-
lépek.

— Mert az egyház körülménye beszéd-
jeiből a népiintézetű iskolák fundamentu-
mának tanításából indul ki a tudomány
mineműsége. Közbe veszem ezek mellett
a pályázatok intézkedésének minemű al-
kalmát. Igyekezünk a nép nézeteinek a
teendő alkalmát megszerezni és miután a
tanítók ezt tudják, a presbitérium az ő
intézkedéseik körülményeiben ellenkezésé-
be vágnám, az ellenség érdekességéből ki-
folyó ügyekben, dacára minden szöbe-
szédnek, tisztelő urunknak élete folyá-
sa kiindulásán azt kívánom, hogy őt az
egyház visztonagságainak enyhítő kö-
rülmeényeiben Isten hosszú forgatag idő-
nőn éltesse.

Ó be kár, hogy ott nem voltam.

Mert én azonnal felkeltem volna, oda-
léptem volna Bugyi János uramhoz, meg-
ölletem volna és óriási okos kifejezésű ar-
cára azonnal csókot cuppantottam volna.
De előbb a következő beszédet intéztem
volna hozzá:

— Igen tisztelt polgártárs, kedves Bu-
gyi János uram, minekutánna a tudom-
ánybeli célirányosság a szónoklati dia-
dal mezején Bugyi János uramnak a di-
csőség irányzatát körülményszerűen ju-
talmazta, nem zárkozhatom el lehetősé-
gem egész melegevel a szónoklati gyönyö-
rűségnek kalapom minemű leemelését al-
kalmazni.

— És mikor hovafordításom tultermelé-
sének gócpontjáról az emlékezeteimbe
elő teendőseik visszatérőként intézmé-
nyesitem, ószinte lelkeségem lelhelével
megvallom, hogy élemedési ifjuságom óta
ly minemű csodaszép beszéd hallását
nem létesítettem.

— Kívánom tisztázati szívessegem min-
den érdelemvilágával, hogy csudairány-
zatú felszólalási kedvezményében Bugyi
János uramat semmi baltörténet ne ne-
hezményezze, hanem a jó Isten az cmbe-
ségi korosság legpéztesebb határvillón-
báság számunkra megtartalmazza. Éljen.
Szép beszéd lett volna az znyém is. De
az óé azért szebb.

HARSÁNYI ZSOLT

— TOVÁBB FOLYTATJÁK A VIZSGALA-
TOT AZ ARADI FÖUGYÉSZ ELLEN. Tudó-
sítónk jelenti: Meculescu Sándor temesvári
táblai főügyész nétfőn újra Aradra érkezett
és folytatta a vizsgálatot Vulpe Constantin
aradi főügyész ellen, akivel kapcsolatban kü-

lönféle visszaélések és szabálytalanságok vád-
ja merült fel. Meculescu több kihallgatást
eszközölt, az eredményekről azonban egyelő-
re még nem nyilatkozott.

— ARADMEGYÉBEN IS ERŐSEN TER-
JED A SPANYOLJÁRVÁNY. Tudósítónk je-
lenti: Az aradi megyei főorvosi hivatalhoz be-
érkezett jelentések szerint az egész megyében
rohamosan terjed a spanyoljárvány, amely-
nek szinte minden községben rengeteg áldozat-
a van. Szerencsére a betegség igen könnyű
lefolyású, komplikációk egyáltalában nem
fordultak eddig elő s a betegek néhány nap
alatt gyógyulnak. Aradon eddig hat iskolát
zártak be a járvány miatt s a városi főorvosi
hivatal azzal a gondolattal foglalkozik, hogy
a betegek szaporodása esetén az előírtnál ko-
rábban adatja ki a közép- és elemi iskoláknak
a husvétii szünetet.

— KÉTSZÁZ DARAB TÜZKÖVET FOG-
LALTAK LE EGY BRASSÓI KERESKEDŐ-
NÉL. A brassói rendőrséghez feljelentés ér-
kezett, hogy egy magát Erdélyinek nevező
kereskedő autón bejárja a várost és tüzkövet
kínál eladásra. Popescu bűnügyi osztályfőnök
tegnap házkutatást tartott Erdélyi lakásán, a
hol kétszáz darab tüzkövet talált. Erdélyi
nem hajlandó megmondani, hogyan jutott a
tüzkövekhez, a jelek azonban amellettt szóla-
nak, hogy Csernovichből kapta, ahová viszont
Lengyelországból csempészték be. A tüzköve-
ket lefoglalták, Erdélyit pedig két fiával
együtt, akik szintén résztvettek a tüzkövek
árutásában, letartóztatták és átkísérték az
ügyészségre, miután a rájuk kiróvott bírsá-
got valószínűleg nem tudják megfizetni.

Szellemileg és testileg kimerültek a
leggyorsabban úgy szerzik vissza frisse-
ségüket, ha a reggeli és uzsonnateához
2—3 kávéskanál Ovomaltine-t tesznek.

— ÖTSZÁZNAK ADNAK ENNI NAGYVA-
RADON — HUSZEZER HELYETT. Nagyvá-
radról jelenti: Az itteni munkanélküliek kö-
zött tegnap riasztó hírek terjedtek el arról,
hogy a városi népkonyhákát megszüntetik.
Értesülésünk szerint a város ezentul csak öt-
száz munkanélkülinek fog tudni ebédet adni,
holott a nagyváradi éhezők száma megköze-
líti a huszezetet.

— A hamiskártyás előadása a törvény-
széken. Aradról jelenti: A múlt év kö-
zepén a detektívek tettenérték Litskó
Lajos foglalkozás nélküli egyént, aki a
város környékén és a vonatokon hetek
óta fosztogatja a könnyen begratható
embereket az ugynevezett „itt a piros,
ott a piros” nevű kártyajátékkal. Tekin-
tetül arra, hogy Litskó ellen már több
feljelentés is érkezett hamiskártyázás
miatt, a rendőrség letartóztatta, később
azonban szabádlábra helyezték s az eljá-
rást folytatták ellene. Kedden került
ügyére a sor az aradi törvényszéken, a
melynek bírái előtt Litskó egész elő-
adást tartott arról, hogy a sérelmezett
kártyajáték tulajdonképpen nem ütköz-
hetik büntető paragrafusokba, mert
olyan optikai csalódásokra épített mutat-
vány, amilyenekért mindenütt a világon
pénzt szednek a „bűvészek”. A bíróság
megértette, de nem honorálta Litskó szel-
lemes előadását. Megállapította a csalás
és hamiskártyázás tényét, s a vádlottat
hat hónapi elzárásra ítélte s egyben
elrendelte azonnali letartóztatását, mint-
hogy attól lehetett tartani, hogy a kiváló
„bűvész” a felebbezési idő alatt is to-
vább gyakorolja „áratlan” mesterségét.

— Kétszer akarták elítélni ugyanazok-
ért a bűnökért. Tudósítónk jelenti:
Rendkívül érdekes tárgyalás játszódott
le kedden délelőtt az aradi törvényszé-
ken. A vádlott Fericean Simon nevű em-
ber volt, akit többrendbeli csalás miatt
egyszer már elítéltek két esztendei börtö-
nre s most az ügyész újabb csalá-
kal és visszaélésekkel vádolta. A tár-
gyaláson a vádlott, akit a börtönből ve-
zettek fel, a vádirat felolvasása után
kétségbeesetten kezdett tiltakozni, hogy
újra tárgyalják azokat az ügyeket, ame-
lyekért egyszer már két évet kapott s
büntetését már majdnem ki is töltötte.
Rövidesen kiderült, hogy valóban a vád-
lottnak van igaza. Az ügyesség tévedé-
se folytán ugyanis Fericean ut
azokért a bűnökért vették elő, amikért
egyszer már ítékeztek felette. A bíróság
tisztázta a tényállást s a peres eljárást
megszüntette a vádlott ellen, aki boldo-
gan vonult vissza a cellájába, mert ko-
molyan megijedt a tárgyaláson attól,
hogy régi bűneiért ismét kiutalják ne-
ki az egyszer már majdnem leült két
évet.

— BECSÜLETSERTŐ-E A „MUSZKA”
GUNYNEV? Csikszeredából jelenti: Furesa
és bonyodalmas pör folyik most a csikszere-
dai bíróság előtt. A pör indítása jelentéktelen
semmisségből keletkezett, de most már nagyon
messze tartanak. Jakab Ferenc csikscsói
gazdát a faluban általában a „muszka” guny-
név alatt ismerik az emberek. A falun szo-
kásos mellék-nevet elődeitől örökölte, viszont
nem nagyon örvendett ennek az örökségnek.
A múlt évben egy nagyobb társaságot becsü-
letsértés címén be is perelt a „sok muszká-
zásért”. A bepereltetett bíróság előtt köz-
ségi bizonyítvánnyal igazolták, hogy Jakabot
tánsleg „Muszká”-nak hívják. A társaságosan
érzékeny gazda így elvesztette a pert, azon-

ban nem nyugodott bele abba, hogy őt most
már hivatalosan is muszkának nevezhessék,
hanem ügyvédje útján okmányhamisításért
feljelentette a községi aljegyzőt és a bírót,
akik annak idején a bizonyítványt aláírták.
A törvényszék több, mint 20 tanut idézett be
a furesa pör főtárgyalására, az ügyész indít-
ványára azonban a tárgyalást elnapolták,
mert a vádlottak nem jelentették be védőiket,
holott az okmányhamisításra a büntető tör-
vénykönyv súlyos büntetést ír elő s így védő
nélkül nem lehet az ügyet letárgyalni.

— A vér felfrissítése céljából ajánlatos
néhány napon át korán reggel egy po-
hár termézetes „Ferenc József” keserü-
vizet inni. Az egész világon rendelik az
orvosok a valódi Ferenc József viz hasz-
nátát, mert ez szabályozza a bélmozgá-
dést, erősíti a gyomrot, javítja a vért,
megnyugtítja az idegeket és ezáltal új
életerőt teremt. A Ferenc József keserü-
viz gyógyszertárakban, drogériákban és
fűszerüzletekben kapható.

— EDDIG 7 LETARTÓZTATOTTJA VAN
A CFR PANAMÁNAK. Bukarestből jelenti:
A CFR kereskedelmi igazgatóságánál kipat-
tant 500 millió lejes panama ügye óráról-órá-
ra bonyolódik. Bukaresti jelentések szerint a
bűnügynek eddig hét letartóztatottja van.
Ezeknek névsora a következő: Max Wurm-
brand volt szenátor, az Averescu-párt vezető
tagja, Joanid mérnök és hat tisztviselő: Mos-
copol, Popescu, két Popovici, Cubat Henrik
és Jonescu Apostol. Maga a bűnügy tényál-
ládként a következő: Wurmbrand az országban
szerteszét utazó ügynökei útján ezerszáma
vásárolta össze a fuvarleveleket. Ezeket azu-
után a kereskedelmi igazgatóság embereivel
összejátszva, meghamisította, vagy kétszer-
háromszor fizettette ki. Ezekből a bűnös ma-
nipulációkból alakult ki azután a CFR állító-
lagos 500 milliós kára, mely károsszeg azon-
ban a vizsgálat legutóbbi eredményei szerint
tulzottnak tekinthető, mivel a Wurmbrand
kezeihez kifizetett pénzek nagy része legális
volt.

— ELSŐRANGU ONÁLLÓ RADIO TECH-
NIKUSOK felvételnek. Mérnökök előnyben
részesülnek. Jelentkezni: Rádió Sanatórium
Stewe cégnél, Bukarestben, Strada Blănari
1. (be)

— AZ ÜGYVÉD ÉS A VÉGREHAJTÓ. Te-
mesvárról jelenti: Kellemetlen afférja kelet-
kezett Bürger Ernő dr. közismert temesvári
ügyvédnek a pénzügyigazgatósággal. Az adó-
hátrálékban levő ügyvédnél tegnap megjele-
tek az adóvégrehajtók s rövid, de erőteljes
párbeszéd után lefoglalták és elhurcolták az
ügyvéd két irógépét, iróasztalát és iratszek-
rényeit. Az aktákat az iroda padlójára szór-
ták ki és ott hagyták. Bürger Ernő a pénz-
ügyigazgatóságon utazkozott a jogtalan fog-
lulás és különösen ennek módja ellen, de nem
kapott orvoslást. Most az Ügyvédi Kamara
lép föl erőlyesen az ügyben, annál is inkább,
mert az adóvégrehajtók tulkapása szinte na-
pnap után ismétlődik.

— KÖSZÖNETNYILVANÍTÁS. Mindazok-
nak, kik feledhetetlen gyermekünk, Sole Ti-
bor temetésén részt vettek, vagy más uton
nyilvánították részvétüket, ezuton mondunk
hálás köszönetet. Köszönetet mondunk továb-
bá a brassói római katolikus főgimnázium
tanári karának, növendékeinek és különösen
Szemler gimnáziumi igazgató urnak, akinek
szívből fakadó meleg szavai hozzájárultak
pótolhatatlan veszteségünk felett érzett fájd-
almunk enyhítéséhez. Brassó, 1932. március
7. A gyászoló család. (e)

— LIANE HAID BRASSÓBAN. Liane
Haid, a német filmperekek dédelgetett pri-
madonnájának legújabb slágerfilmjét, „Ka-
landos kimenő” címen a héten mutatja be a
brassói Modern Mozgó. Egy szentimentális és
humorban bővelkedő operett ez, sok szép dal-
lal és szerelemmel. A dugszagdag bankár fele-
sége, (Liane Haid), megbosszulja férje kicsa-
pogását és ő is kimenőt vesz. Legjobb ba-
rátnőjével cselédnek öltözve, a bohém tanyá-
ra megy és flörtölni kezd egy fényképésszel,
(Hans Brausewetter), akibe végül halálos sze-
relmes lesz. Az ötletekben dugszagdag film-
operett, a „Kalandos kimenő” természetesen
Happy-End-el végződik. A filmet Wilhelm
Thiele, az Ufa legzséniálisabb rendezője al-
kotta. (e)

A német elnök- választás előtt...

Berlin, március 8.

Az elnökválasztást megelőző utolsó vasár-
napon valamennyi jelölt érdekében nagyará-
nyu propaganda-gyűlések zajlottak le. Több-
helyütt összeütközések keletkeztek, nemzeti-
szocialisták és kommunisták között, amelyek-
nek során egy tüntető meghalt. A rendőrség
készság egyént letartóztatott.

Walkó magyar külügy- miniszter Rómában

Róma, március 8.

Walkó Lajos, Magyarország külügyi-
minisztere hétfőn Rómába érkezett. A pá-
lyaudvaron Grandi olasz külügyminisz-
ter és a római magyar követség tagjai
fogadták ünnepélyes keretek között. A
római jelentések szerint Walkó külügy-
miniszter ma, kedden találkozik Mussoli-
ni olasz miniszterelnökkel és Grandi kül-
ügyminiszterrel.

Itt említjük meg, hogy a magyar-olasz
áruforgalom szabályozására a két állam
tárgyalóbizottságai egyezményt kötöt-
tek, amelynek jelentőségéről a két állam
eddig is szívesen viszonyát illetőleg a
római lapok igen megleghangu beszámoló-
ban emlékeznek meg.

— HIRTELEN HALAL A KLUBBAN. Te-
mesvárról jelenti: Tragikus haláleset történt
kedden délelőtt a temesvári Lloyd-klubban.
Bérczy Jenő tanár, akinek kereskedelmi ma-
gániskolája volt, klubtársaival való beszélge-
tése közben hirtelen rosszul lett, hátrahanyat-
lott székében s néhány perc alatt kisenve-
dett. Szívinfarktus ölte meg. Halála széles
körökben kelt részvétet.

— Tizenötmilliót kapott a Resica, de
csak kilencet adott a munkásoknak. Tu-
dósítónk jelenti: A Resica-művek mun-
kásainak és tisztviselőinek megmozdulá-
sa hozott némi eredményt. Az állam 15
millió lejt utalt ki azokból a követelé-
sekből, amelyek az államkincstárral
szemben fennállanak s amelyek vissza-
tartása miatt a munkások és tisztviselők
hónapok óta nem kaptak fizetést. A ki-
utalt tizenöt millió azonban nem jutott
teljes egészében az arra nagyon rászor-
ult, alkalmazottak kezei közé, mert az
igazgatóság hat milliót mástermészeti
adósságainak a fedezésére fordított. Így
a munkások és tisztviselők annyi böjtöl-
és után fejenként ezuttal is csak 800 lej-
hez juthattak. Az elkeseredés természe-
tesen nagy, úgy annyira, hogy a munká-
sok újabb küldötségjárást vettek tervbe
egyrészt a bukaresti igazgatósághoz, más-
részt az illetékes minisztériumokhoz.

— A Nemzetközi Rokkantegyesület
brassói fiókja ezen az uton hívja fel tag-
jai figyelmét arra, hogy a brassói járás-
bírószágon február 26-án tárgyalás volt
házhelykiosztás ügyében. A bírósághoz
összesen 150 kérvény futott be, de mégis
mindössze 2 hadirokkantnak és 2 volun-
tárnak osztottak ki házhelyet az álla-
mi tartalékfőledekből. Az egyesület ve-
zetősége figyelmezteti tagjait, hogy a fe-
lebbezési határidő csütörtökön lejár s
addig az összes érdekeltek adják be a
felebbezésüket a bírósághoz, hogy jogaik
csorbát ne szenvedjenek.

— Bezárták a temesvári elemi iskolá-
kat. Temesvári tudósítónk jelenti: A
városi főorvosi hivatal az influenza-jár-
vány aggasztó terjedése miatt elrendelte
az elemi iskolák nvole napra való bezárá-
sát. A betegek száma az utóbbi néves
napok alatt annyira felfaporodott, hogy
már-már minden családban van egy-ke-
tő, aki az ágyat kénytelen őrizni.

1932 március 8.

Zürich (nyitás): Berlin 125.10, Amszter-
dam 208, Newyork 518.25, London 18.30,
Páris 2035, Milánó 2687.50 Prága 15.34,
Budapest —, Belgrád 905, Bukarest 307,
Varsó 58, Bécs —.

Csütörtökön és pénteken,

1932 március 10-én és 11-ikén. brassói fióközletünk helyiségeiben

Kolostor-utca 9 szám alatt,

próba tea-főzést

rendezünk, melyre tisztelettel meghívjuk Önt és b. ismerőseit és
kérjük, hogy ismert

tea-különlegességeink

egyikét megkóstolni szíveskedjék. — Személyzetünk készséggel
szolgál szakszerű felvilágosítással.

JULIUS MEINL

TEA-KÜLÖNLEGESSÉGEK LERAKATA, BRASSÓ.

Magyar Falu-Est március 13-án, va-
sárnap este 8 órakor a brassói
Iparegyletben. Legyen mindenki ott!

MÁRCIUS 10.

Dohányozni és mégis fehér fogak

Tiszta ononoukban Lei 20.- és 32.-

— **IDŐJÁRÁSJELENTES.** A budapesti Meteorológiai Intézet jelenti: Változó, szeles idő várható, fagypont körüli hőmérséklettel, időnkint kisebb lecsapódásokkal. Szegedi jelentés szerint a hőemelkedés tartós és átmenetileg sok csapadék lesz.

— **Meghalt Clam Martinic volt osztrák miniszterelnök.** Bécsből jelentik: Clam birtokán hetvenéves korában meghalt Clam Martinic volt osztrák miniszterelnök. Az elhunyt politikusként a világháborúban Montenegró fővezírje volt.

— **MUNKÁSHALÁL.** Tudósítók jelenti: Máthé István 18 éves gyergyószentmiklósi leányt, az egyik ottani fűrészgár munkását, munka közben a gőzgép áttételi szíja elkapta és olyan erővel vágta a földhöz, hogy a szerencsétlen leány nyomban kisenvedett. A beindított vizsgálat megállapította, hogy véletlen szerencsétlenség történt, amelyért az elhunyt kívül senkit sem terhel a felelősség.

— **A budapesti Holzer divatárucég —** fizetéseket. Budapesti jelentik: A budapesti törvényszéken fizetéseket jelentett a hatvanhárom év óta fennálló országos híri Holzer Kossuth Lajos utcai divatárucég. Aktivái 750 ezer passzívai 1 millió, 345 pengő tesznek ki. Negyven százalékot ajánl.

— **A Torockoi Menyasszony Prágában.** Prágából jelentik: Indig Ottó kolozsvári újságíró Torockoi Menyasszony című darabját tegnap este nagy sikerrel mutatták be Prágában. A világsikert ért darabot ezenkívül még negyven színpad kötötte le.

— **LEEGETT A NAGYKAROLYI MEGYEHAZA TETEJE.** Nagykárolyból jelenti tudósítók: Tegnap este tíz óra körül kigyulladt a nagykárolyi volt megyeháza teteje. A megyeháza épületét azóta, amióta Szatmármegye székhelyét Nagykárolyból Szatmárnémetyre költöztették, iskolák céljaira használják és a megyeháza teteje ott gyulladt ki, amely rész alatt a tanítóképző intézet van elhelyezve. Néhány perc alatt a megyeháza teteje már lángokban állott és az oltás munkáját nagyon megnehezítette, hogy a tűzoltóknak nem állt elegendő víz rendelkezésükre. A tanítóképző növendékei csajkáikban és vedrekben hordták a vizet az égő megyeháza épületéhez és csak ezeknek a fiatal tűzoltóknak szorgos munkája tette lehetővé, hogy a tűz terjedését

meggátolták. Így is a tetőzetnek jelentős része elpusztult.

— **Kisküküllőmegyei hírek.** Dicsőszentmártonból jelentik: Az elmúlt napokban aláírták a nitrogénvári munkások az igazgatósággal kötött kollektív szerződést. — Sulyos csapás érte Desachi Jant, az Erdélyi Üveggyár francia igazgatóját. 20 éves felesége hirtelen elhunyt. A holttestét bebalzsamozva Franciaországba szállítják és ott helyezik örök nyugalomra az amúgy is már régen hazájába visszavágyó szerencsétlen aszszonyt. — Véza község határában a járókelők egy ismeretlen csavargó holttestére akadtak. Zsebeiben nem volt semmiféle írás, személyazonosságát nem sikerült megállapítani.

— **FALANKSÁGA MIATT TRÓNJAVESZTETT SZULTÁN.** A napokban mondotta ki Anglia hivatalosan Mohamed, Dakota szultánja trónvesztését, egyidejűen körözlevelet bocsátva ki ellene. Erre a kemény rendszabályra Mohamed szultán rendkívüli falanksága adott okot, a mely visszaélések elkövetésére ösztönözte. Kényszerkölcsönöket vetett ki, amelyeken azután Európa minden részéből a legdrágább ennihalókat hozatta magának. Ha valamelyik alattvalója nem adott elég pénzt, felsegárlás miatt lecsukatta. Így garázdálkodott a szultán mindaddig, a míg európai szállítóit nem tudta fizetni s ezeknek képviselői az angol kormánynak jelentést tettek. A szultán trónja elvesztése után országából világgá ment.

— **ELŐFIZETŐINK** kisérijék figyelemmel a címkéjükön feltüntetett lejáratot. A lap zavartalan expedíálása érdekében gondoskodjanak idejében a lejárt előfizetés megújításáról s ha akár póstán, akár megbízottunk útján megújították az előfizetést, figyeljék meg, hogy 8 napon belül az új lejárat szerepel-e a címkén.

— **MEGHALT A NAGYBANYAI NYUGDÍJEGYESÜLET ELNÖKE.** Nagybányáról jelenti tudósítók: Csics Ödön, nyugalmazott magyar királyi ezredes, ma délután Nagybányán 76 éves korában meghalt. A volt ezredes számottevő tagja volt a nagybányai társadalomnak és különösen élénk részt vett a nagybányai nyugdíjasok egyesületi életében. A nagybányai nyugdíjasok egyesületét ő alapította és annak éveken keresztül elnöke volt. A Nagybányán élő volt honvédezredes teljes szegénységben halt meg és életének utolsó éveiben komolyan nélkülözött.

— **HALÁLRA GAZOLT AUTÓJÁVAL EGY EMBERT — 2000 LEJ BÜNTETÉS.** Csikszeredából jelentik: György Antal soffőr, Barbat Octavian csikszeredai kereskedő alkalmazottja, az elmúlt évben Csikborzsova mellett olyan szerencsétlenül ütötte el teherautójával Csizsér Ágoston csikszentmihályi gazdát, hogy az ott a helyszínen kisenvedett. A törvényszék most vonta felelősségre a soffőrt, aki azzal védekezett, hogy Csizsér részeg volt s nem vette tudomásul az autó töltölését. Egyébként pedig annyira havazott, hogy őt

lépésnyire is alig látott. Az utolsó pillanatban vette észre a kocsija előtt dőlő ember, erősen megrémült gépet azonban már nem sikerült leféknie. A kihallgatott tanúk nagy része igazolta a soffőr állításait, a törvényszék tehát az enyhítő körülmények figyelembevételével, csak 2000 lej fő- és 500 lej mellékbüntetésre ítélte a vádlottat.

— **Miért fizetik hát az utadót?** Csikszeredából jelentik: Az idei nehéz és sok hóval járó tél Csikmegyében sokszor napokig lehetetlenül tette a közlekedést. A felgyülemlett havat természetesen el kellett takarítani, ha a rendes forgalmat helyre akarták állítani. Az államépítészeti hivatal azonban, amelynek hatáskörébe az utak rendbentartása is tartozik, ezáltal is megelégedezett kötelességéről. A csikmegyei autóbustulajdonosok havi 300 lej fizetnek utadó címén azért a 26 kilométeres utszakasért, amit használnak. És ha közlekedni akartak, hogy legalább a rezsiköltségüket kihozzák, ugyancsak nekik kellett napszámokkal eltakarítani a havat az országutról. Hát nem jogosan kérdezik hogy miért fizetik ők tulajdonképpen az évi 36 ezer lejes utadót?

— **A NAGY HIDEG MIATT A FALUSI GAZDÁKAT BÜNTETTE MEG A FŐSZOLGABÍRÓ.** Csikszeredából jelentik: A kasszalásik járás főszolgabírája hatvan csikszentmártoni és csekefalvi gazdát büntetett meg 100—600 lejjel, azért, mert a falun átfolyó patak jegét nem vágták föl kellőleg. A gazdák azzal védekeztek, hogy ők eleget tettek a parancsoknak, azonban azt már nem akadályozhatták meg, hogy a 30 fokos hidegben a patak újra és újra be ne fagyjon. Állandó fejszés őrseget pedig nem vezényelhettek ki a patak mellé, abban a dermesztő hidegben. A főszolgabíró nem vette tudomásul a mentesítést. A gazdáknak fizetniük kell, vagy, ha nem tudnak, úgy le kell ülniök a büntetést — a hideg miatt.

— **MAROSVÁSÁRHELYI HÍREK.** Tudósítók jelenti: Hétfőn este 7 órakor a marosvásárhelyi külváros 30-ik utcájában az olvadó hóban csomagoló papírosba burkolva, körülbelül 4—5 hónapos magzatot találtak. Ileana komiszár, a rendőrkésztszura büntügyi osztályának főnöke és Man dr. törvényszéki orvos a helyszíni szemle alkalmával megállapították, hogy a magzatot mintegy két héttel ezelőtt teheték ki s tekintettel arra, hogy egy másik csomagban összevezetett női fehérneműt is találtak, megállapítható, hogy jobb családból származó nő tehetné ki koraszülött magzatát. A rendőrség a helyi lapokban közreadott hírdetés útján szólította fel a közönséget, hogy esetleg közölje a nyomravezető adatokat. — Bitai Béla székelyudvarhelyi gazdálkodó 1930-ban földet bérelt Bartha Ferentől, de a kikötött bért nem fizette meg. Amikor Bartha pénzt követelt tőle, Bitai revolverrel rálőtt. A golyó csak Bartha kabátjának ujját surolta. A székelyudvarhelyi törvényszék ezért csak tiltott fegyverviselésért ítélte el 5000 lej pénzbírságra, de a marosvá-

sárhelyi tábla az ítéletet megváltoztatta és a revolverrel fizető adóst 3 évi börtönrre és politikai jogainak 3 évi elvesztésére ítélte. Fényes László marosvásárhelyi háztulajdonos egyik lakójának, Baumzweig trafikosnak úrlétebe behatolt és házbérkövetelés fejében néhány ezer lej értékben trafikárut vitt magával. Baumzweig lopás miatt tett feljelentés ellen a rendőrség büntügyi osztályán. — A marosvásárhelyi rendőrség detektívjei éppen akkor fogták el Pop Péter szászrégeni éppen amikor a szászrégeni Eisenburg Hermann ékszerésztől lopott értéktárgyakat akarta pénzre tenni. Az ékszerőtől vajt átadták az ügyészségnek.

— **HÁROM METER HÁZBÉR.** Dicsőszentmártonban történt: Tutunosok, vagyis olyanok, akik a falusi trafikosoknak hordják a dohányárut, laknak egy kilencszáz lejes kis oduban idős. Fodor Mihály bátyámnál. Fodor tehát a házigazdájuk. Most, március elején esedékes volt megint a házbérük, a kilencszáz lej. A tutunosok csak ötven és huszonötbanis (lyukas) pénzeket inkasszálnak az olcsó cigarettákért és ezért a kilencszáz lej házbert is ilyenben tudták csak fizetni. Spárgát kerítettek és sorjában felfűzték rá nem kevesebb, mint 1400 darab 50 banist és 400 darab 25 banist. Csekély három méter hosszúra nyúlt a „házbér”, a mivel a tutunosok beállítottak tisztességes tudósnak idős. Fodor Mihály bátyámnak. Ugy húzták maguk mögött az ajtón be mint a gyerekek a bige hajlékát. Ha nem ám a dolog rosszul sült el, mert idős. Fodor bá megharagudott és kikerítte magának, hogy vele viccelt üzenek. Ó, istenem, viccelt! A szegény tutunosok csak azt a pénzt tudják házbérbe adni, amit kapnak. Megszepentek szegények és úgy kerelték a bős háziurat, hogy hát fogadják el, jó szívvvel hozzák. Végül is idős. Fodor bátyánk beleegyezett és behúzt a háromméteres házbert a kommodba, aztán rácsapta a fiókajtót. De kikötött, hogy, mihelyt lehet, cseréljék be neki „aranyra”, vagy „bankóra”. A szegény tutunosok megígérték. Azóta a Fodor-portán csend van, csak a házigazda előtt nem szabad emlegetni a „húrkát”, amit „likas”-pénzből fontak neki tutunos lakói.

— **Visszalopta a lovat, amit megvett ugyan, de nem fizetett ki.** Csikszeredából jelentik: Bogos Dénes csikszépvényi gazda feljelentést tett Bence Dénes gazdára ellen, aki a feljelentés szerint elkötötte a lovat. A vádlott nem tagadta, hogy ő valóban elkötötte a vad tárgyat képező állatot, azonban ezt abban a jogos tudatban tette, hogy az állat az ő tulajdon, hiszen megvette. Megvette, de nem fizette ki, mire Bence az előleg ellenére visszavette tőle a jószágot, holott ő fizetni akart, de nem volt miből. A törvényszék figyelembe vette a védekezést és csak ötnapi elzárással sújtotta a vádlottat.

VÉCSEY ZOLTÁN:

A SIRO VÁROS

A két civil oldalt vonult. Most egy katonára ugrott ki a sorból és Pattonayhoz szaladt. Piszkos vöröskendő volt a kezében és azt gyorsan az elítelt szemére kötötte.

— Most ordítani kellene... Pattonay... Ne higgy el semmit.

— De hátha, mégis?

— Hátha ez az ember itt, mellette, egy gyalázatos komédiás, egy modern Scarpia, aki most vele is komédiát játszik?

— Meg akarja ismételni Sardon tragédiáját?

— De jaj neki! Mert akkor őt is Scarpia bűnhődése éri...

— A két pusztá kezemmel fojtom meg...

— Kezei öklöbe szorultak.

— Jaj, csak hamar vége legyen a komédiának! Egy-kettőre, mert nem bírom tovább.

— Rosszak az idegei, szerkesztő elvtárs, — sugja Zilahy. — Ez a gunyos hang végigkorbácsolja. — Igen, most nyugodtnak kell lennie.

Kihuzza cigarettafárcáját és rágyújt.

Most az udvarról vezényszó hangzik.

A nyolc katonára magasba emeli a puskát és sorozat dördül el.

A falhoz támaszkodó alak megtántorodik és fejével előre bukik a kövezetre.

Pistának a torkában ugrál a szíve. A füst egészen betölti az udvart. A cellák vasrácsos ablakai mögül borzadva húzódnak vissza a többi foglyok és elítéltek.

A katonák most az elvágódott testhez ugranak.

Röhög, durva hang noszogtatja az elakullalt.

— No, legényke, talpra, nincs semmi baj, nem vagy a tulvilágon.

Ketten is karon kapják és talpra állítják. A szerencsétlen embernek összeszer-

kadnak a lábai, úgy, hogy a hóna alá kell nyulnia. Így cipelik befelé.

Pista ránéz a vádbiztosra. Tompa és színtelen hangon csak ennyit mond:

— Gratulálok. Történelmi jelenet volt.

Zilahy boldogan dörzsöli kezeit.

— Most már viheti a pártfogoltját. Este hat órakor érte jöhet.

— Hogyan talált a szerkesztőségbe, maga sem tudja. Csak ül az íróasztal mellett és egy sort sem tud papírra vetni.

Írtózik attól a gondolatától, hogy este szemtől-szembe fog állani Pattonayval.

— De talán... majd a szabadság visszaadja lelki egyensúlyát... És Sárka mellett.

— Értésíteni kell őket. Minél előbb tudják meg az örömhírt.

Irjon-e, vagy kimenjen? De kit küldjön ki az üzenettel? Mégis, legjobb lesz, ha maga indul utnak.

Már épen kalapját veszi, amikor telefon szól.

Leakasztja a kagylót.

— Vörös Újság szerkesztősége?

— Igen.

— Kérem Végh szerkesztőt a telefonhoz!

— Én vagyok.

— Itt Zilahy...

Zilahy. Mit akar ez a szörnyeteg? Le kellene vágni a kagylót, hogy pozdorzájává törjön, vagy beledordítani valami nagy tiltakozást, egy nagy átkot, szenvedő emberek keserűségét, kihullott vérnek minden vádját, meggyalázott emberségnek milliónyi átkát...

— Mit akar?

— Kérem, én igazán nem tehetek róla... Az a bolond...

— Mi történt, az Istenért...

143

— Akárhogy vigyáztunk rá... Valahogy méreghez jutott. Megmérgezte magát...

— Meghalt? — Rekedten hörgött a hangja.

— Nem halt meg. Nyomban észrevettük és a kórházba szállítottuk.

— Mikor?

— Egy félórát.

Pár pillanat múlva az Erzsébet-téren volt. A hatalmas sárga épület, melynek balzsarnyából az örültek sikoltása riasztgatja évek óta a környék békés lakóit, részvélenül, kegyetlen hidegséggel bámult rá, amint kétségbeesett dühvel rángatja az ócska harang fogóját. Végre lépések csoszogása. Az ajtó megnyílik...

— A főorvos ur?

— Épen beteg mellett van...

— Beszélhetek vele?

— Próbálja meg. Emelet jobbra harmincnégy.

Egyszerre három lépcsőt szökött. A harmincnégyes szoba előtt apólonóvér áll.

— A főorvos ur?

— Benn van a betegnél.

— Kérem, egy mérgezéssel hozták...

— Épen nála van...

— Hogy van? Megél?

Az apólonó megcsóválta a fejét.

— Nem tudom, nagyon súlyos.

— Nővérke, könyörgöm a főorvos urat.

Olyan kétségbeesett volt a hangja, hogy nem lehetett megtagadni a kérését.

A kis kopasz ember előtte áll és végtelenül jószágos szemei részvétellel firkészték a fiatalembert.

— Rokona talán?

— Nem, kérem, csak barátom, nagyon jó barátom. Főorvos ur, az Istenért, meg lehet menteni?

A főorvos szomorúan intett nemet.

— A mérge felszívódott, Nincs segítség. Nincs is eszméleténél...

A nyitva hagyott ajtón hörgés hallatszott ki...

— Tegyenek meg, kérem, doktor ur,

mindent... Könyörgöm...

A segédorvos jött ki most a betegágy mellől.

— Meghalt...

Ha a főorvos Pistához nem kap, a fiú egész hosszában elvágódik.

Ketten is támogatják az inspekción szobáig. A főorvos konyakot keres elő.

Pista az egész poharat egyszerre üríti ki.

— Köszönöm főorvos ur...

— Pihenje ki egy kissé magát nálunk...

— Nem... nem... szomorúan emelkedik fel a széles kerevetről. — Nekem most dolgom van. Sürgős dolgom, el kell intéznem...

— És merev, feszes léptekkel megy a lakására. Most nem gondolkodni, senkivel sem beszélni, csak gyorsan, gyorsan cselekedni. Ezt az ügyet nem lehet más-kép elintézni.

Kiveszi hálószekrényének fiókjából a fegyvert. Nem reszket a keze egy pillanatra sem, amíg megnézi, hogy megvan-e töltve. Aztán zsebébe csusztatja és a törvényszéki épület felé siet.

Akadálytalanul jut fel a vádbiztosszobájáig. Az előszobában Szekerest találja.

— Itt van a vádbiztos elvtárs?

— Nincs itt, kérem. Zilahy elvtárs egy félórát ezelőtt kiment a frontra.

Csak napok múlva tér vissza.

Tehát most már a vonalban keresi az áldozatait.

Utána!

ASTRA (Apolló) MOZGÓ BRASSÓ

Ma és holnap fut még

„A bál”

című szenzációs filmjelenet, amely Európa minden nagyobb városában óriási sikereket arat

Béleltidő: Lei 15, 20, 25, 30, 35. Jön! „A lumpok bálja” Jön!

MIT TARTALMAZ TARDIEU TERVEZETE

Az angol és francia sajtó érdekes kommentárjai

Genf, március 8.
Tudósítónknak alkalma volt tájékozódni a Tardieu-féle emlékirat tartalmáról. A terv négy pontban épül fel.

1. Ausztria, Magyarország és Csehország gazdasági összeköttetésének egymással olyan új egyezmények alapján, amelyek ezeknek az államoknak gazdasági viszonyait a jövőre nézve szabályozzák.

2. A többi dunai államok, Lengyelország kivételével csatlakozhatnak a fenti államcsoporthoz, a tömörülés alapja azonban a fenti három állam lesz.

3. A francia kormány hajlandónak nyilatkozik arra, hogy ezeknek az országoknak, a terv gyakorlati keresztülvitele esetében, pénzügyi segítséget bocsásson rendelkezésre.

4. Anglia, Olaszország, Franciaország és Németország kölcsönösen kötelezik magukat, hogy azokból a gazdasági előnyökből, amelyeket a dunai államok új csoportosulásából különösen vámpolitikai téren biztosítanak a maguk részére, semmiféle külön előnyöket nem vesznek igénybe. Ha e négy nagyhatalom egyike a dunai államok valamelyikének vámpolitikai téren különös előnyöket nyújtana, akkor sem szabad ebből semmi körülmények között, különös előnyöket húznia.

További értesülésünk szerint a francia emlékirat azt az álláspontot képviseli, hogy a dunai államok tömörülésére vonatkozó gyakorlati tárgyalások csak akkor kezdődjenek meg, ha a teljes meg egyezés a fent említett négy nagyhatalom között már létrejött.

Tardieu tervéről egyébként az egész európai sajtóban tovább folyik a vita. A „Times” vezércikkében kiemeli, hogy

Ausztria és Magyarország már elérte a gazdasági verszegénységnek ama stádiumát, amidőn saját erejükből nem tudnak többé talpraállani, esetleges összeomlásuk pedig súlyosan veszélyeztetné egész Európa stabilitását.

A francia javaslat már csak ebből az okból is megfontolandó érdemel. A „Daily Telegraph” szerint Franciaország, az öt Duna-állam kooperációja után, Bulgária és Lengyelország csatlakozását szeretné megnyerni, azután maga is különleges vámegegyezményt kötne az említett csoporttal. A „Morning Post” megállapítja, hogy a felvilágosodott Franciaország belátta, hogy Európa feldarabolása végzetes következményekkel járt.

A francia lapok is óriási figyelmet szentelnek a tervnek. A „République” mai számában kifejti, hogy sokkal jobb, ha a rossz békeszerződéseket barátságosan és részlegesen revízió útján megvizsgálják, mintha a revízió megtagadásával, háborúig engednek fejlődni az elmentéket. Az „Ere Nouvelle” szerint

elsősorban a cseheknek kell megérteni és előmozdítani a francia kezdeményezést, mert Franciaország nem azért kölcsönzött hatalmas pénzeket a cseheknek, hogy továbbra is a multba nézzenek, hanem hogy tekintetük a jövő felé fordítsák.

A „Quotidien” a terv megvalósulásának nehézségeivel foglalkozva megállapítja, hogy igaz ugyan, hogy Jugoszlávia és Románia politikai viszonya Magyarországhoz és Ausztriához nem mindenben kielégítő, de ez az állapot remélhetőleg megjavul.

Az olasz kormány genfi megbízottja átadta Tardieu francia miniszterelnöknek azt, a terjedelmes memorandumot, a mit Rómában Grandi külügyminiszter és Mussolini vasárnap tárgyaltak meg. A memorandum részletesen kifejti Olaszország álláspontját Tardieunak a „Dunai Államok” tömörítésére vonatkozó javaslatával kapcsolatban.

A memorandum történelmi visszajelentést vet Ausztria-Magyarország régi helyzetére, történelmi szerepére és politikai célkitűzéseire. Aztán leszögezi, hogy Tardieu tervének különös jelentősége van, viszont

energikusan kénytelen állástfoglalni a tervet ellen akkor, ha az bármilyen formában a régi osztrák-magyar monarchiát akarná életre kelteni.

Olaszországnak az az álláspontja, hogy ennél a megoldási lehetőségnél sokkal jobb a tágabb és általánosabb érvényű megoldás, amit Olaszország a „nagyobb megoldás” nevével jelöl meg. Valamennyi dunai államot tömöríteni kell tehát Németországot is, amelynek kérésétől jelentős szerepet kell biztosítani az új koncepcióban. Az első lépés ennek a megoldási lehetőségnek az irányában kétségtelenül az, ha

megelőzőleg Magyarországot és Ausztriát talpraállítják,

illetve olyan helyzetbe hozzák, hogy egyenrangú gazdasági és politikai erővel vehet részt a tömörülésben. Ez az előfeltétele minden gazdasági és politikai összefogásnak, amit a francia terv nyilvánvalóan akar és sürget. Ebben az esetben Olaszország készen áll arra, hogy résztvegyen azokban a tanácskozásokban, amelyekben öt dunai állam és négy nagyhatalom képviselői találhatnak helyet, hogy megkeressék a francia tervet megvalósításának a lehetőségeit.

Lindbergh „barátságos” levelet kapott a banditáktól

Darabokra vagdalják az elrabolt gyermekeket, ha ki nem fizetik a váltságdíjat

Newyork, március 8.
A Lindbergh-gyerek még mindig nem került meg. A rendőrség tegnap a pennsylvániai Groden városkában letartóztatott két férfit és egy nőt, a kiket azzal gyanúsítanak, hogy a gyermek holéttéről tudomással bírnak.

Lindbergh egyébként tegnap újabb „barátságos” levelet kapott gyermeke elrablótól. Ebben mindössze arról értesítik, hogy a gyereket darabokra vagdalják, ha nem kapják meg az ötezezer dollár váltságdíjat.

Sulyos ítélet a temesvári fekete-szesz-ügyben

Kun Richárd, akit egyévi fogházra ítélték, ajultán esett össze a bírói emelvény előtt

Temesvár, március 8.
A hírhedt temesvári fekete-szesz-panama ügyében a törvényszék kedden délelőtti napokig tartó izgalmas tárgyalás után végre kihirdette az ítéletét, amely óriási feltűnést keltett nemcsak Temesváron, hanem az egész Bánságban. A bíróság a tanuallomások és az írásos bizonyítékok alapján beigazoltak látta a vádakokat s az eddigi fekete-szesz-panamak tárgyalásainak eredményét jóval felülmúló szigorú ítéletet hozott. A szigorú ítélet párszavas indoklása ez: A vádlottak nehéz összegekkel károsították meg az államot s bünik annál nagyobb, mert ezt tudatosan követték el azzal a szándékkal, hogy a maguk hasznára az államkincstár megrövidítése árán szerezzenek illetéktelen hasznokat.

Az ítélet maga a következő:
Három havi fogházat kaptak Friedmann Béla és Griner Miksa szeszgyárosok, egy évet és kilenc hónapot kapott Cismarecu Marin vezérfelügyelő, egy évet és hathónapot Stoica Romulus ellenőr, egy évet és három hónapot Lothar Mihály ellenőr. Ezenkívül egy-

egy évi fogházzal sújtotta a bíróság a bánsági közigazgatási és pénzügyi élet egyik legkimagaslóbb alakját, Kun Richárdot, valamint Dán Arthur, Mindketten szeszgyári igazgatók. Két hónapi elzárást kapott Batia Viktor szeszellenőr.

A bíróság a vádlottak közül csak kétőt tartott felmenthetőnek a vád és következményei alól: Sanzinger Hermant és Salamon Jenőt.

Az ítélet kihirdetése után Kun Richard ajultán terült el a vádlottak padja előtt.

Védői és a fogházörök segítségére siettek, majd orvos is került elő, de csak tíz pernyi fáradozás után sikerült eszméletre téríteni. Aztán gyenge hangon jelentette be felebbezését. Felebbeztek a többi elítéltek is.

Az ügyész súlyosbításért jelentett be felebbezést s egyben kérte az elítéltek azonnali letartóztatását, ennek a kérésnek azonban a bíróság rövid tanácskozás után nem adott helyet.

A brassói városházán egyelőre nem nyilatkozhatnak arról, hogy mit loptak a munkanélküliektől

Brassó, március 8.
Brassó városának lakossága nemzeti-szere és társadalmi osztályra való különbség nélkül egyhangú felháborodással értesült a B. L. hasábjain arról az eddig egyedülálló bűnügyről, amelynek középpontjában a munkanélkülieket segélyező városi bizottság két tisztviselője: Mazgareanu György és Weber Tamás kerültek.

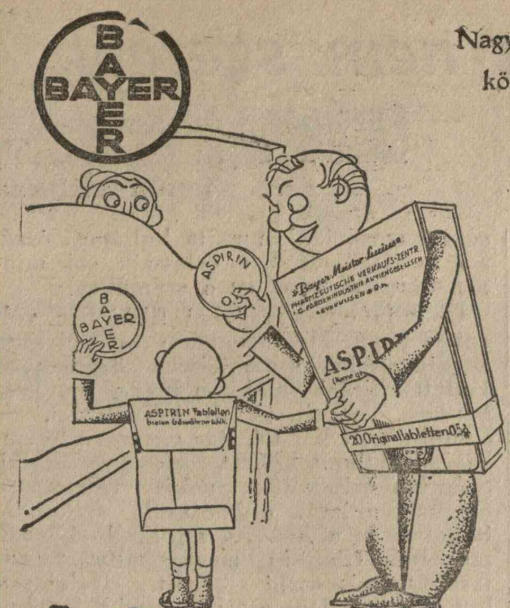
Hogy mit és hogyan loptak ezek a legsajnálatraméltóbb egzisztenciák kegyelemkenyeréből, még ma sem lehet pontosan tudni és a nyilvánosság elbírálása elé bocsátani. Ziske Viktor dr. interimárbizottsági tag és Sassu dr. városi főtisztviselő-hétfőn szinte egész nap folytatták a vizsgálatot a segélyiroda hivatalos helyiségeiben, ám ennek a vizsgálatnak ered-

ményét egyelőre a legmélyebb titok fűdi.

A B. L. munkatársa kedden délelőtti kötelességéhez híven felment a városházára, hogy érdeklődjék a vizsgálat eredménye felől, Suciu Gyula, az interimárbizottság jelenlegi elnöke azonban Bukarestben van s így nála nem érdeklődhettünk aziránt, hogy mi tapad Mazgareanu urék lelkiismereténül enyves kezéhez. Felkerestük tehát dr. Sassut, aki Ziske dr. ügyvédrel együtt részt vett az ellenőrző vizsgálatban s tőle kérdeztük meg, hogy mit állapított meg a bizottság Mazgareanu és Weber bűnösségéről. Sassu dr. rendkívül előzékenyen, de kétségbeejtő szűkszavúsággal zárkózott el a kért felvilágosítások megadásától.

Nem nyilatkozhatom, Addig, amíg a rendőrség és az ügyészség nem készül el

Nagyanyót, szegénykét, üldözi a zsába,
könyörög, esdekel, de minden hiába.
Hozzuk már, hozzuk a csodás ASPIRINT,
«BAYER» azonnal megszünteti a kínt.

ASPIRIN tabletták reuma, nátház és fájás ellen, csak is eredeti csomagolásban, 20 és 2 tablettával.

a vizsgálat, semmiféle felvilágosítást sem adhatok.

— De hiszen a rendőrség már lezárta a jegyzőkönyveket és a két tisztviselő az ügyészség foglya, s azonkívül doktor ur személyesen vett részt a vizsgálatban. Mégis érdekli a nyilvánosságot, hogy okoztak-e kárt és milyen mértékben a munkanélküliek és a városi tanács kárára?

— Sajnálom, — válaszolta Sassu dr. — a főpolgármester ur nincsen itthon s a mig neki nem tettem jelentést, nem állhatok a sajtó rendelkezésére. Különben is a polgármester ur illetékes bármilyen felvilágosítás megadására.

Korrekt álláspont a lelkiismeretes tisztviselő részéről, sajnálatos pech a riporter számára. De Sassu dr. annyit mégis elárult, hogy kedden délután 5 órakor a munkanélküliek segélybizottsága rendkívüli ülést tart, hogy Mazgareanuék botrányos ügyét közelebbi tárgyalás alá vegye. Az ülés — értesülésünk szerint — rendkívül viharosnak ígérkezik. A munkanélküliek delegátusai, akik állandóan Mazgareanu eltávolítását követelték és sürgették a segélyező bizottság munkájának nyilvános ellenőrzését, erélyes állásfoglalásra készülnek s tekintettel arra, hogy a leleplezett visszaélések az ő gyanújukat mindenben igazolták, újból követelik kívánságaik teljesítését.

A brassói ügyészség keddi délután óta folyik Mazgareanu és Weber kihallgatása. Erről azonban eddig még semmi sem szivárgott ki nyilvánosságra.

Az az óvatosság azonban, amellyel a hatóságok ezt a példátlan bűnügyet kezelik, nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy a munkanélküli segélybizottság munkájának kulisszái mögé ne vessünk egy kis jótékony világosságot. Mazgareanu és Weber bűnössége kétségtelen! És az sem vitatható, hogy ismeretlen protektoraiak közvetlen felelőssége is fennáll. S reméljük, hogy Suciu polgármester Bukarestből való hazaérkezése után kötelességének tartja tisztázni azokat a körülményeket, amelyek lehetővé tették a feljelentések súlyos konzekvenciáinak eltussolását és Mazgareanu urék rablógazdálkodását.

Hat hónapra ítélték a magyarországi puccsper katonai vádlottját

Budapest, március 8.
A budapesti honvédtörvényszék ma hirdette ki az ítéletet a puccs-perben. — Rövid tanácskozás után a bíróság lázadás előkészítésére irányuló szövetkezésben bűnösnek mondotta ki Vannay Lászlót és ezért

hathónapi államfogházra és politikai jogaitól való megfosztásra ítélték. Két hónapot és 23 napot a vizsgálati fogszágból beszámítanak a büntetésbe.

Tizenegyszeres gyilkost fogott el a linzi rendőrség

Linz, március hó 8.
Az itteni rendőrség elfogott egy Leizgeb Ferenc nevű embert, aki 1911 óta tizenegy gyilkosságot követett el, rendszerint nőkön, szexszuális okokból.

Leizgeb nem hajlandó áldozatainak nevéit elárulni, annyit azonban megállapítottak, hogy utoljára egy Jank nevű építőmester feleségét ölte meg.

Az áldozatokra nézve csak annyit mond, hogy azok legnagyobb részben rokonai voltak.

A japánok nem szeretik Chaplint

— Közönséges átlagszínész —
mondja egyik legnevesebb japán kritikus

Newyork, március 8.

Chaplin múlt évben beutazta a világot és amerre járt, mindenütt a legnagyobb lelkesedéssel fogadták. Mint valami uralkodó, úgy járta végig Európát metropolisait, a rajongók ezrei halmozták el a figyelmesség fantasztikusan sokféle zálogával. Egy német költő, Iwan Goll, már évekként ezelőtt „Chapliniada” címen eposzt írt róla s a legkomolyabb kritikák megállapították, hogy Chaplin korunk legnagyobb szellemi közül való. Molière-rel mérték össze, a humor ősi forrásának páratlan gazdagsága feltörését ünnepezték benne, ennek a humorosan kornak szinte megváltójává kiáltották ki ezt a remek művészt, aki a kabarék torz fíntorai helyett, felületes grimaszai helyett a lélek bensőséges humorával támasztotta fel a már-már pusztulni látszó nevetést.

Körkérdést rendeztek, mely azt volt hivatva eldönteni, hogy ki a világ legnépszerűbb embere: a walesi herceg, Chaplin, vagy Lindbergh? Ebben a versenyben Einstein a 14. helyre szorult s Gandhinak a 15. helyet kellett beérnie.

A népszerűségnek ebben az elemi tombolásában most úgy hat egy különvélemény, mint templomi csöndben a bomba robbanása. A különvéleményt egy japán kritikus mondta ki. Sasei Muro-nak hívják a sárga kritikus, akit a különvéleménye egyszerre híres emberré tett az egész világban. Ime egy ember, aki Chaplint nem tartja jó színésznek! Ezt az embert aztán érdemes meghallgatni.

„Chaplin, közönséges átlagszínész” — írja a jeles japán — „s nem több azoknál a színészeknél, akik a butaságnak olcsó műfajára szomjas tömegeket szórakoztatni tudják”. Chaplin játékában — a japán szerint — minden ügyessége mellett is „sok a hamis”, „a feleslegesen komikus”. „Minket nem elégít ki a csámpos kacajárás!” — írja Sasei Muro. „Chaplin darabjaiban pedig — szerinte — minden ez a kacajárás”. A Chaplin-filmeknek humora mögött lappangó megható szomorúságot, melyet Európában, igenis, mélynek, emberinek érzünk, a japán felületes, olcsó melankóliának tartja.

Rólunk, európaiakról mondják, hogy nem értjük meg más fajtájú emberek arcát, a kínai nekünk mindig vigyorog, a majáli mindig álmodozik, a hottentotta mindig bámul. Úgy látszik, ez a vád sürgősen kiterjesztendő a japánokra is. Ők az európai arcot és az európai arc tükrözte lelket nem tudják kellő részletességgel megérteni, a rajta hullámzó érzések gazdagságából, úgy látszik, sok minden „kinaiul van” az ő számukra.

Chaplin egyik régebbi filmjében volt egy jelenet. Megbetegedett a cirkusz „egyik száma” s a műsorba sűrűsben kellett állítani valakit a beteg művész helyére. Valakit, aki ép kéznél van, — Chaplin volt kéznél. Pár egyszerű humoros mozdulatot kellett csak produkálni. Szépen előtáncolták neki, részletesen megmagyarázták mikor kell felkapnia ballábát és a kezével mit kell eközben művelnie. Chaplin megpróbálta. Fantasztikusan rosszul sikerült. Halálisan komoly arccal és a legnevesebb igyekezettel fáradozott munkája sikerén, de amit művelt — rossz volt. Mesterei fújtak a dühtől. És megállapították, hogy Chaplin nem ért a humorhoz. De közben a közönség majd széttobbant a nevetéstől. Mert abban a sok esetlenségben, abban a gyámolatlan kacajárásban, mellyel Chaplin két keresztbe rakott széken átvicckelt, több volt a humor, mint a többi cirkuszi bohóc összes tréfája. Kiképző mesterei nem találták humorosnak Chaplin botlogásait, csak a botlogást látták bene. Pedig kétszeresen humoros

volt Chaplin produkciója. Megcsufoltása volt az olcsó, konvencionális helyzetkomikumnak, ahogyan előjátszottak neki s ő nem tudta mulatságosan „utánozni” a mutatványt, de nem humoros szándéku botlogásai sokkal humorosabbak voltak annál. Nem is humor, hanem szatíra volt ez. Valami megrendítő komikum, melynek szellemességénél jobban megragad emberi mélysége. S ez a kis jelenet megérezte a chaplini művészet „titkát”, azt, hogy minden ereje, mélysége, nagysága ép emberi igazságában rejlik.

Chaplin — bejut a cirkuszba.

Még költőtanos is lesz belőle. Szédületes magasságokban lebeg, kacázó lábai alatt ijedőten remeg a kifeszített drótkötél s lélegzetállító szaltói közben derekáról egyszerűen leoldódik a ráerősített biztosítókötél. Bukdácsolva vergődik. S mégis nevetni kell rajta. Mert a legtragikusabb helyzetben is van egy elrejtett szikrája a komikumnak. S csak a beállítás kérdése, hogy a tragikus, vagy komikus momentumot vesszük-e először észre. Chaplin a komédiára van beállítva. De az ő megrendítő komikuma a tragikus és a komikus szétbontathatlan összecsúszódása. Mert valójában semmi se lehet komikus. Minden komédiában van egy elrejtett szikrája a tragikumnak.

S az értelmeknek ezt a vibráló, örök és eleven kettősségét összefogni csak igazi művészek tudják. Ez Chaplinnek sikerült.

Chaplin igazi művész. Még ha Japánban nem is értik meg őt.

Sz. P.

Az iparkamarába akarják kényszeríteni az agyonszervezett hazai kisiparosságot

Vasilescu Karpen iparügyi miniszter törvényjavaslatot terjeszt ez év őszén a parlament elé, amely a kisiparosokat az iparkamarai illetékek fizetésére kötelezi — Mire volt jó a kamarai cégbejegyzést elrendelő törvény? — A pénzügyigazgatóságok frontján is folyik a hajsza a kisiparosság ellen

Temesvár, március 8.

Egyik bányai országgyűlési képviselő több temesvári iparos előtt azt a nyilatkozatot tette, hogy értesülése szerint Vasilescu Karpen, ipar- és kereskedelemügyi miniszternek az a terve, hogy a kézműiparosságot az iparkamarákba kényszerítse. A képviselő kijelentette, hogy az ipar- és kereskedelemügyi miniszter ez év őszén törvényjavaslatot terjeszt a parlament elé, amely valamennyi kisiparos számára kötelezővé teszi, hogy a kerületi iparkamara tagjai közé beiratkozzék és a kamarai illetékeket jövedelme, illetve közterhei alapján, a megállapítandó százalék szerint fizesse.

Vasilescu Karpen törvényjavaslata rettenetes csapás a csatlott területek iparosságára. Új terhet ró a tömörkedő adó, vám és illeték alatt különben is roskadozó kisiparosokra és ráadásul meghuzza a lélekharangot a kisiparosok régi intézményei fölött is. Melyik iparos lesz képes a kamarai tagsági illetékeken kívül még ipartestületi, sőt ipartársulati tagsági díjat is fizetni? Az 1884. óta kitünően működő és fontos hatósági és közgazdasági szerepet betöltő ipartestületek halálát fogja jelenteni ez az új törvény, nem is beszélve arról, hogy a régi céhek utódaiképpen ma is igen hathatós működést kifejtő ipartársulatok életét is veszélyeztetni fogja az iparügyi miniszter ádáz törvényjavaslata.

És mindez miért? Hogy az iparosok verej-

tek munká árán megkeresett tagsági díjaikkal azokat az iparkamarákat gazdagítsák, amelyek a maguk összetételénél fogva elsősorban nem a kisemberek, hanem a kézműiparosokkal érdekelletében álló nagyipar és nagykereskedelem céljait szolgálják...

Az iparügyi miniszter báronyszékéből jövő törvényes támadás arra van hivatva, hogy pontot tegyen a mozgalomra, amit a kisiparosság a cégbejegyzési törvény végrehajtási utasításának 36. paragrafusa ellen intézett, annak idején Vasilescu Karpen engedett az országos kívánságnak és megígérte, hogy ezt a paragrafust, amely az iparosokat is kötelezi az iparkamarai cégbejegyzésre, revízió alá vesse. Revízió helyett most új törvényt szül az ipar legfőbb hazai ura, hogy végérvényesen befűtsön azzal a hazai kisiparosságnak.

A miniszteri hajsza mellett folyik a pénzügyigazgatóságok hajszája is az elkecseregetett iparosság tízezrei ellen. A temesvári ipartestülethez, amely a cégbejegyzési törvény végrehajtási utasítása ellen országos mozgalmat indított, naponta érkeznek panaszok a csatlott területek legkülönbözőbb részeiből, ilyen adó-kivetési sérelmek ügyében. A tasnádi henteseket és mészárosokat kereskedőknek tekinti a tasnádi adóháza, holott miniszteri rendelet van rá, hogy a husiparosok nem kereskedők, hanem iparüzők. Magasabb adót vetnek ki

A siker és a hódítás titka

az egészség és az ifjúság. Határozottabban és bátrabban teszi a fölépését az a tudat, hogy arcán az egészség hamvas színe virul és telt ajkáról az ifjúság üde bíbora mosolyog. Ha nem szép, meg sem látják, de ha szép: az Ön az egész világ. A siker és a hódítás győző fegyvere: a „Khasana Superb” ajakpirosító.

A Khasana Superb ajakpirosító minden színtónusú bőrhöz pompásan alkalmazkodik. Türelősen, izléselesen és feltűnés nélkül lopja az ajakra az ifjúság hódító üdeségét. Aki látja, nem is sejtí, hogy festett az ajka. Ehhez már csak a Khasana Superb Creme-t kell eldörzsölnie az orcáján, hogy az egészség friss pirától legyen százszor szebbé, mint volt. A Khasana Superb hatásán nem fog sem szél, sem eső, sőt a csók sem. Nem fest: az arcról és az ajakról csak szappannal és vízzel mosható le.

KHASANA SUPERB

Mindenütt kapható!

L 110 L 70

L 75

Még ma tegyen próbát egy kis csomag Khasana Superb ajakpirosítással, ára: Lei 28 és arcpirosítóval, ára: Lei 30.

Vezérlelkak: Románia részére: „Gea”-Krayor, Timişoara.

Dr. M. Albersheim, Frankfurt a M. Paris-London

mégis rájuk és kötelezni akarják őket hitelezési könyvek vezetésére is. Csikszeredéből és Piskiről is érkeztek hasonló panaszok a temesvári ipartestülethez.

A nagyváradi ipartestület táviratban intézett kérdést a temesváriakhoz, hogy itt sem veszik figyelembe a kisiparosokat illető kedvezményes adókulcsot? A válasz azonnal elment: Temesváron az 50 lóerőnél és 40 munkásnál kevesebbet foglalkoztató üzem kisipari üzemnek minősítetik és jogosított az alacsonyabb adókulcsra.

Aki felháborodik afölött, hogy a nagyváradi pénzügyigazgató más mértékkel mér, mint a temesvári, nem jár el helyesen. Az alárendelt nagyváradi pénzügyi közeg azt teszi az ottani kisiparosokkal, amit a hazai ipar legfőbb őr, Vasilescu Karpen miniszter tesz valamennyi romániai kézműiparossal. Üldözi és molesztálja őket. És igaza is van; aki bírja, marja. Csak addig ne marja, amíg mind tönkre nem megy belé, aki állja.

(n.)

GÖRCSÉR, TÁLYOG FLÉBIT

AKNÉ, HERPEZ, EGZEMA

REUMA, KÖSZVÉNY FAJDALOM

A romlott vér következményei

A vér az élet kútforrása. Azonban az artritisz kúsnál a vér az, amely megmérgezte a húgysav által magát a szervezetet mérgezi meg, ársztja el furunkulásaival, bőrbajaival, jelezve ezáltal a vér romlottságát. Ha a húgysav lerakódik az ízületekben, jön a reuma. Ha az ujjakban helyezkedik el, vagy a lábszárákban, akkor: köszvény. Van idő, amikor érelmeszesedés lesz a vége. Más-
kor viszont az idegrendszert támadja meg s ekkor jön létre a gennyes görcsér, a flébit és a vele járó nyugtalanító tünetek. Végül az aranyér is kedvező talajra talál az artritisz szervezetében, mely meg van rongálva.

Mindazonáltal, ez a sok baj a legrövidebb időn belül úgy tűnik fel előttünk, mint egy rossz álom, ha a RICHELET VÉRFELEFRISZÍTŐT (DEPURATIF RICHELET) alkalmazzuk, amelynek gyógyultjai mai ezreket seg ezreket számoltak.

Ti, akik még nem láttatok neki véretek tisztításához, ápoljátok magatokat, mert a DEPURATIF RICHELET mintegy varázsütésre eltünteti fájdalmaitokat.

Minden üveghez ismerető könyvecskét mellékelünk. Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban. Laboratoires L. RICHELET din Sedan, 6. Rue Belfort, Bayonne Franciaország. Romániai vezérképviselő: Jules DILLAN Bukarest, 4. Strada Pitar Moş.

A BORITÉK SZINE PIROS!

NE ÜLJÖN VONATRA

HA NINCS A ZSEBÉBEN A

HERMES

VASUTI MENETREND LEG-
ÚJABB XXIV-İK KIADÁSA
(érvényes február 10-től) vagy a

HERMES ZSEBMENETREND

7-İK KIADÁSA (érvényes február 20-tól)

A BORITÉK SZINE PIROS!

II. Miklós cár és Feodorovna Anna cárné bizalmas levelei

Szerelmem és tragédiám

A tragikus sorsú cári házaspár intím családi életének adattára. Két ember meghitt élete a történelem fényében és árnyékában

ÁRA: 72.— LEI.
Brassói Lapok Könyvosztálya

Közgazdaság

ROVAT-ÉLEN!

Gummikerek

Almatlan, éjszakáinknak végre vége van: kitalálták a gummikereket. A szekér alá, máltól kezdve, olyan kereket lehet szerelni, amely könnyűvé teszi a sulyt és a hamba fogott lónak jóformán huzni sem kell.

Hatvanöt százalékos erőmegtakarítás! — hirdeti a prospektus. Hatvanöt százalékos erőmegtakarítás a gyakorlatban azt jelenti, hogy két jó ló a gummikerekes szekérrel száz mázsa buzát is elhuzhat.

Nagyszerű! A lovat megkíméljük, a munka menetét meggyorsítjuk, a költségeket újra redukálhatjuk! Isteni!

Erre mifelénk az ember az élet szekerét hatvanöt százalékos túlterheléssel huzza. Legálább hatvanöt százalékkal többet huzunk, mint amennyi a becsületes embernek becsületes porciója. A gerincünk már bele is görbült, inaink már megszakadtak. Ha csak legalább ott tartanánk, mint eddig, ahol eddig a lovak tartottak, amelyek nehéz vasabronchos kereken huzták sorsuk és rendeltetésük száz százalékát? Csak a normális életig jutnánk el már valamikor!

Többre úgy sem jutunk sohasem. Az ember elme, amely nap-nap mellett kifalál, felfedez, rendeket és rendszereket kimódol, nem az embernek dolgozik. A lovak gummikereket azt kiagyalja és az emberi munka megtakarítását azt világgá repíti. Mindig ellenünk dolgozik, de mellettünk, soha.

Most is száz mázsa buzát akar két lóval elhuzatni. Most is a napszámra tör és a munka állandóságát morzsolja le.

Az első ember, aki az emberi sors szenvedéseinek hatvanöt százalékát lefujná rólunk, meg meg sem született és bizonyos, mire megszületik, a lóról kilencvenkilenc százalék szenvedést már levettünk.

Az ember csak az állat után következhet. Jóval utána.

Sokára utána.
Talán soha.

A kamatellenes liga parlamenti csoportja gyűlést tartott, amelyen követelték, hogy a kormány az agráradósságok konverziójával kapcsolatosan, terjeszsen be törvényjavaslatot a városi ingatlanokat terhelő jelzálogadósságok konvertálására is.

A külügyminiszteriumban tárgyalások folynak egy román-japán kereskedelmi és hajózási egyezmény megkötésére vonatkozólag.

A földmívelésügyi miniszterium elkészítette a mezőgazdaság újjászervezéséről szóló javaslatát, amelyet megküldtek a mezőgazdasági kamarák szövetségének azzal, hogy a szövetség tegye meg észrevételeit.

— A SZILÁGYOSOMLYÓI IPARTESTÜLET BÉRBE ADTA SAJÁT HELYSÉGEIT. Tudósítónk jelenti: A szilágysomlyói ipartestület most tartotta meg tisztújító közgyűlését. Előzőknek ismét egyhangulag volt elnökét, Bród Ferenc építész, alelnöknek Józsa Sándort, pénztárnoknak Papp Lajost, ügyésznek Dr. Nagy Lajost, aki immár tizenegyedik éve vezeli közmegegyezésre e tisztséget, jegyzőnek Metz Jánost és Dobacan Györgyöt, számvélnöknek Lázár Gézát, ifj. Kálmán Istvánt és Árpádsági Ferencet választották meg. — Az elnöki jelentésből egyébként megállapítható az, hogy az iparosok közül igen sokan kerültek ki a helyzetbe, hogy nem hogy az 50 lejes tagi tagsági díjat nem tudják fizetni, hanem még segélyezésre vannak utalva. Az elmúlt év decemberében Bród Ferenc elnök vezetése mellett egy bizottság alakult, amely a kereskedők és jobbmodu iparosoktól gyűjtött össze pénzt és élelmet ötvenöt elszegényedett iparos részére. A legutóbbi időben harmincöt iparos adta be iparengedélyét, ugyanakkor 1925-ből vannak kiűnt taghátrálékok, amelyeknek legnagyobb része behajthatatlanná vált. Ilyen körülmények mellett igazán nem lehet csodálkozni azon, hogy a közgyűlés kimondotta, hogy a — költségvetés kiegyensúlyozása céljából — saját helyiségeit is adja ki bérbe a vezetőségnek ilyenmü megbízatást is adott. Gyűléseit más, idegen helyiségekben fogja meg tartani. Dr. Balta Zoltán városi főjegyző látva az ipartestület helyzetét, az iparbiztosi tiszteletdíjának ötven százalékát az anyagi gondokkal küzdő ipartestület rendelkezésére bocsátotta.

A kereskedők és kisiparosok adósságainak rendezését kéri

A kereskedők tanácsainak országos szövetsége a mezőgazdasági adósságokkal egyenlő elbírálást kéri a kereskedők és kisiparosok tartozásaira

Bukarest, március 8.
A Sfatul Negustoresc bukaresti központja rendkívüli közgyűlést tartott, amelyre a Kereskedők Tanácsának vidéki szervezetei is kiküldték delegáltjait. Staicovici elnök ismertette azokat a kereskedői akciókat, amelyeket a Sfatul az utóbbi időben lefolytatott és amelyeknek egyik eredményeként könyvelhető el a patenta-fixa adórendszer bevezetése is.

A különböző felszólalások során rámutattak arra, hogy

a kereskedők hitelkérdésének rendezésére volna szükség,

mert ma az a helyzet, hogy a legjobb bonitású kereskedő sem képes hitelt szerezni, mert a bankok hitelek nem folyósítanak, de annál kiméletlenebbül hajtják be a tartozásokat.

A továbbiak során az adóbehajtások enyhítését követelték, majd azt kérték, hogy a hadikárosultak közé vegyék fel

azokat a kereskedőket is, akiknek üzletük a hadizónában volt és kárt szenvedtek.

A közgyűlés végül is elhatározta, hogy kéri fogja a kormánytól:

1. Egyenlő elbírálást a kereskedők és kisiparosok által igénybe vett kölcsönök behajtását illetően, a mezőgazdasági adósságokéval. Valamivel rövidebb időre, mint a mezőgazdasági adósságoknál, függesszék fel a kereskedők és kisiparosok által élvezett adósságok behajthatóságát.

2. Módosítsák a kényszeregyezségi törvényt a francia hasonló törvénynek megfelelően, amely szerint nem lehet elrendelni a csődöt az olyan kereskedelmi fizetésképtelenségeknél, ahol a kereskedő önhibáján kívül következett be a fizetésképtelenség.

A közgyűlés utasította a Sfatul központi vezetőségét, hogy a határozati javaslatokat foglalja memorandumba s adja azt át a kormány illetékes tagjainak.

Miért kell a szeszmonopóliumot bevezetni?

Az adózott
SZESZ

1927-ben 500
1931-ben 32

Vagon
volt

„Ideális lett volna monopolizálni az 54 ezer pálinkafőző üstöt is, de ezidőszent nem lehetett” — mondja Bratescu államtitkár, aki megindokolja, hogy miért kell a szeszmonopóliumot bevezetni

Bukarest, március 8.
A szeszmonopólium bevezetéséről szóló törvényjavaslatot, amelyet tudvalevőleg már beterveztett a kormány s így annak megszavazása küszöbön áll, részletesen ismertettük már. A javaslattal kapcsolatosan Bratescu pénzügyi államtitkár hosszabb exposé-t tartott a sajtó képviselői előtt, amelynek során megindokolta a monopólium bevezetésének szükségességét és a javaslatban foglalt egyes — nem a monopóliummal szorosan összefüggő intézkedéseket.

Az államtitkár mindenek előtt rámutatott arra, hogy

az állam szeszilletékbevételei hihetetlenül lecsökkentek.

Mig a múltban a szeszilletékek az állami költségvetés hat százalékát tették ki, addig most az egy százalékát sem érik el a leszállított állami költségvetésnek.

Számszerűen a helyzet így alakult: 1925—1927-ben egy és félmilliárdot vett be az állam szeszadó címen, ezzel szemben 1930—1931 években a bevétel mindössze 100 és 200 millió között mozgott.

Mint hogy a kormánynak semmi reménye nem lehetett arra, hogy a szeszadó-bevételeket a mai körülmények között normális eszközökkel újra felfokozza, kénytelen volt radikális megoldáshoz folyamodni, vagyis a monopólium bevezetni. Az államtitkár rátért még a szeszfogyasztás tényleges csökkenésének kérdésére. Kifejtette, hogy

az állam szeszadóbevételeinek alakulását véve figyelembe, a helyzet az volna, hogy a szeszfogyasztás nem kevesebb, mint 99 százalékkal csökkent,

minthogy az előbbi években megadózottat évi 5000 vagonnal szemben, tavaly már csak 32 vagon után fizettek adót.

Természetesen a helyzet a fogyasztást illetően alig változott, mert például borszeszből 192 vagonnal fogy több, mint ezelőtt.

Miután ismertette a szesztermeléssel kapcsolatos eddigi visszaéléseket, rámutatott az államtitkár még arra, hogy az ideális monopóliummegoldás az lett volna, ha az állam nemcsak az ipari szesz és borszesz termelését monopolizálja, hanem az országban nyilvántartott 54000 üst gyümölcspárolását is, azonban ezt egyelőre keresztül vinni nem lehetett.

Végrendményben a következő szempontok vezették a kormányt a monopolizálásnál: emelni az állami bevételt, a szeszjövedelemből egy részt a gyümölcs és szőlőtermelés támogatására fordítani, ennek a termelési ágának az iparosítását elősegíteni.

Ami pedig a fogyasztást illeti, itt is radikális módosításokat fognak bevezetni, amelyek kifejezésre fognak jutni abban, hogy fokozatosan lecsökkentik az italmérési engedélyek számát, csak egészségügyi szempontból kifogástalan helyiségekben lehet árusítani italt, támogatást nyújtanak az italmérési engedélyek illetékéből az alkoholizmus elleni propagandának, stb.

Az államtitkár közölte még, hogy a pénzügyminiszteriumban már folynak az előkészületek a monopólium bevezetésére és, hogy a törvényt a kormány azonnal életbe fogja léptetni, amint a javaslatot a parlament megszavazta.

Magyarországnak nem kell tűzifa: el tudja önmagát látni

Brassó, március 8.
Néhány hónapja annak, hogy a romániai faszindikátus harcait lefolytatta. Fában is megalakítottuk a magunk szindikátusát, amely természetesen és elsősorban azért alakult, hogy azokat a piacokat, amelyek még megmaradtak, áráival monopolizálja. Az exportőröknek nem tetszett ez a megoldás, de annál jobban tetszett a faszindikátusnak, amely vígan él és eladja a fát, ha van hová.

A helyzet e pillanathban az, hogy jóformán nincs is már hová. Magyar faexportunk végnapját éli. Első sorban is kicsi a kontingens, egyetlen fadiktátor kezeibe fut össze, aki viszont úgy bánt a szállítóval, ahogyan már a diktátorok bántani szoktak.

Magyarországon még a múlt esztendőben megállapodott a cseh kormánnyal abban, hogy Csehországból huszezer vagon tűzifát enged be. Ezt a huszezer vagonos kontingenst

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-téle
ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. 17171

magyar oldalon a báró Bottlik István és Rottmann Dezső vezetése alatt alakult Egyesült Fabehezatali Részvénytársaság kapta meg. A magyar kereskedőknek ez a privilégium nem tetszett. Tiltakoztak ellene, de minden hiába, a cseh fa egyedura Magyarországon az Egyesült Fabehezatali volt és maradt. A cseh tűzifabehezatal mellett természetesen Rottmannék megkísérelték, hogy román fát is bevigyenek Magyarországra, de ez nem sikerült, mert a Sel, a romániai fatermelő rajonirozási egyesülete, nem akart Rottmannék közvetítésével Magyarországnak fát eladni hanem arra törekedett, hogy közvetlen kapcsolatot találjon a magyar importőrrel. A Sel már egy alkalommal össze is hívta a magyarországi tűzifakereskedőket és meg is állapodtak. Nem csak a rayonirozás, de a hitelfeltételek kérdésében is megállapodásra jutottak és úgy nézett ki a dolog, hogy a Sel és a magyar tűzifakereskedők közvetlen üzletkötésnek mi sem áll már útjában, mikor Rottmannék — megkapták a romániai tűzifa behozatali engedélyt is. A magyar tűzifakereskedők tiltakoztak kormányuknál azért, hogy cseh fát csak Rottmannékön keresztül lehessen Magyarországra behozni és mégis, most a romániai behozatali engedélyek egyedura is ugyanez a cég lett.

A Selnek nem maradt más útja-módja, minthogy megegyezzen Rottmannékkal és ma az a helyzet, hogy Románia is csak úgy tud Magyarországra tűzifát szállítani, ha a privilegium tulajdonosának közvetítését igénybeveszi. A magyarországi kereskedők azon panaszkodnak, hogy ez a közvetítés megdrágítja Magyarországon a fát, a romániai exportőrök pedig arról, hogy olcsón kell adniok a fát, mert, ha nem adják olcsón, nincs kinek eladni. Csakis az Egyesült Fabehezatali viheti be a fát Magyarországra és így vagy elfogadja a romániai termelő azt az árat, amelyet az Egyesült Fabehezatali ajánl, vagy nem tud Magyarországra szállítani. A magyarországi piacról a romániai, de különösen az erdélyi fakeskedelem nem mondhat le. Nem mondhat le azért, mert nincs olyan sok fa-piacunk, hogy egyiket, vagy másikat brüszköl elutasíthatnánk, de nem mondhat le már azért sem, mert a Magyarországhoz közel fekvő erdőségek a drága CFR fuvar miatt nem is szállíthatják más piacokra fájukat, mert fájuk fuvarral terhelten, csak Magyarországon konvenniálhat.

Mig magyar és román kereskedő egyaránt panaszkodnak, addig a magyar erdőbirtokosajdul fel leghangosabban és nincs kizárva, hogy a magyar kormány megsemmisíti, illetve lejáratja után nem hosszabbítja meg sem a cseh, sem a román fa-egyezményt, hanem teljesen betiltja a fabehezatalt.

A magyar termelők ugyanis kimutatják, hogy Magyarországnak nincs sem román, sem cseh fára szüksége.

Százhetvenezer vagonra becsülik azt a fanyennyiséget, amelyet 1932. során kitermelnek és a fogyasztó rendelkezésére bocsáthatnak. Ezenfelül még huszezer vagon tavalyi fája van a magyar fatermelésnek és körülbelül tízezer vagon olyan fája, amelyet anyagi okokból nem lehetett eddig a tavalyi termelésből a feladott állomásra közelíteni. Ez a megmaradt tavalyi mennyiség és az idei, legálább százhatvan ezer vagonra becsült termelés, fedezi is a magyarországi tűzifa szükségletet, amit az a statisztika bizonyít, amely kimutatja, hogy 1931-ben a magyar fogyasztás a kétszáz ezer vagon alig érte el.

Egészen valószínű tehát, hogy a romániai termelő és exportőr rövidesen még a budapesti Egyesült Fabehezatali áráért sem tud majd Magyarországra fát szállítani, mert valutáris és kereskedelmi mérleg okokból Magyarország teljesen elzárja határait az elől a fa elől, amellyel önmagát ma már hazai termeléséből is teljesen ki tudja elégíteni.

A francia bányatársulatok és bányamunkások közötti bértárgyalások befejeződtek. A vegyes bizottság határozata értelmében 5 százalékkal redukálják a bányamunkások bérét.

A fizetésképtelenségek Németországban egyre nagyobb arányokat öltenek. Mig januárban a fizetésképtelen cégek száma 1879 volt, februárban 2960-ra emelkedett a bejelentett inszolvenciák száma.

A kisiparosok bukaresti szövetsége gyűlést rendezett, amelyen követelték, hogy a kormány a vas és lemez-tröszt magas árait törje le, mert a kisiparosok a mai viszonyok között nem képesek megfizetni ezeket az árakat.

Szerkesztői üzenetek

Cs. B. Kár addig a kérdéssel foglalkozni, míg le nem szolgálta a katonai idejét. Azután zenei körök figyelmét kell felhívni a hangjáról, s ha az tényleg kiválóan bizonyul, lehet szó, hogy az valamiképp érvényesüljön.

Egy érdeklődő. Tessék egy ottani bankban érdeklődni.

V. D., Fogaras. 1. A legnagyobb az Eiffel-torony (300 méter). 2. A pisai ferde torony.

Dicsőszentmárton. Legközelebb hangot adunk nagyon is indokolt panaszuknak, a hadsereg rendelkezéseinek késői és nem is mindenhol eljutó közlései miatt.

K. Gy. Az agrárkonverzióhoz irt b. hozzájárulása, miután az ankétet lezártuk, már nem volt közölhető.

65246. sz. előfizető. (Sacuni.) A vallása nem akadály, ha egyáltalán adnak beutazási engedélyt. Erről, valamint egyéb tudnivalókról a bukaresti spanyol konzulátuson, (Str. Paris 9.) kaphat részletes felvilágosítást.

Iskolák Egyesülete

— KOSÁRFONÓ TANFOLYAM. A brassói római katolikus nővédelmi egyesület kosárfonó tanfolyama szerdán kezdődik. Az öt hétfőig tartó tanfolyam részvételi díja 500 lej. — Beiratkozni lehet naponta 3—5-ig.

— A BRASSÓI VÖRÖS KERESZT EGYESÜLET TEADELUTANJAI. A brassói Vörös Kereszt Egyesület vezetősége ezúton is közli, hogy minden szerdán délután, (március 16. kivételével), táncal egybekötött teadelutánt rendez az Elite-kávéház szalonjában. Belépődíj nincs, a teajegy ára 40 lej.

— A BRASSÓI KATHOLIKUS LEÁNYKLUB FILM-MATINÉJA. A brassói Római Katolikus Leányklub holnap, szerdán délután, rendkívül olcsó helyárak mellett, film-matinézt rendez. Előadásra kerül az óriási sikert aratott „Két szív egy keringőben” című hangos filmoperett. Belépődíj gyermekeknek 5 lej, felnőtteknek 10 lej.

Az előadás az Astrában lesz.

— MAGYAR FALU-EST BRASSÓBAN. A Brassói Székely Társaság március hó 13-iki Magyar Falu-estjének kimagasló műsorát adja: „A politikus csizmája” című egyfelvonásos vígjáték, amelyet Nikodémusz Károly brassói ág. ev. főesperes irt, s amely Brassóban ezúttal kerül először bemutatásra. Az estélyre szóló jegyek Szabó Béni képviselő, társasági alelnök lakásán, (Károly király-utca 28. sz.) alatt válthatók, 80—20 lejes áron. Kíváncsok, hogy mindenki kellő időben gondoskodjék jegye megváltásáról, mert mindenkinek ott kell lennie a magyar falunak a várossal való első kultur-találkozásánál.

Külföldi humor

SKÓT VICCEKK

— Melyik a skótok kedvenc háziállata?
— A moly. Mert az csak lyukakat eszik.

*

— Miért mondd, hogy Sandy a legdrágább barátod?

— Hát persze, hogy ő a legdrágább, mert háromszor nősült egymásután. Két sarkoszorumba és három nászajándékomba került hat esztendő alatt.

*

— Mit kerestél olyan sokáig a lépcsőházban?

— A szomszédunknak elgurult egy pengője és én segítetttem neki utánanézni.
— No és jó eredménnyel?
— Nem a! Ő találta meg.

*

Egy aberdeen ballagott a temetési menet végén: Egyik ismerőse megkérdezi:
— Te is a gyászolók közé tartozol?
— De még mennyire! — felelte az dühösen. — Husz pengőmmel tartozott a megboldogult.

*

Egy aberdeen bemegy a borbélyüzletbe:

— Hallja, maga az a borbély, aki utoljára a hajamat nyírta?
— Alig hinném, kérem. Én még csak hat hónapja vagyok itt.

B. L. állandó olvasója. Tessék a temesvári kereskedelmi és iparkamrához fordulni.

021107. sz. előfizető. A pénz értéke természetesen csökkenne. Az az összeg jóval kevesebbet érne, mint ma. Hasznos befektetés mindenestre jobb.

K. János. Panaszát és segélykérését nagyon is megértjük és osztozunk a rendszer súlyos elítélésében, mely több adóval terhel meg egy kisiparos cipészt, mint amennyi a jövedelme.

481011. sz. előfizető. Tessék Johann Wendelhez, a sváb mezőgazdasági egyesület főtitkárához, vagy ifj. Kubán Endréhez, a B. L. temesvári tudósítójához fordulni. Mi nem tudjuk közelebbi címét.

Három kislánynak, akik fogadtak. Kedves soraikat köszönöm. Kérésük azonban már csak azért is lehetetlen, mert nem érek rá felvétel készíttetni magamról. Hanem tessék megírni, ki hogy gondolta a dolgot és majd kidrűl, hogy ki nyert.

Hogyan kerülhetjük el a biztos gazdasági összeomlást? Kevésbé valószínű, hogy az ön, egyébként jól és áthatottan megírt tervével: az arany mellőzésével, a munkaértékjegy és

a tőkeértékjegy megvalósításával, a világot meg lehetne váltani bajaitól. Cikkét, sajnálatunkra, nem közölhetjük.

Hogyan lett a Piszterből Pizkos? Naiv kis történet. Nem alkalmas a közlésre és sajnos, nem is biztató.

N. A. Mégis csak forduljon másik ügyvédhez, (de válassza meg jobban!), és tegyenek feljelentést az ügyvédi kamaránál. Ha közlései igazak, csuf dolog történt, amit meg kell torolni.

50695. Nagyvárad. Nem tudunk semmit arról az anthológiáról. Tessék a budapesti címhez fordulni.

120327. sz. előfizető. Nem a forma a fontos, hanem a gondolat, s ha ez rim nélkül is utat talál az olvasóhoz, jobb vers lesz, mint akár-hány rimes zöngemény.

M. Károly, Bukarest. Ön ma is magyar állampolgár, — mint utólevéle is igazolja. Különben sem mondja a hivatkozott törvény azt, amit ön olvas ki belőle. Hiszen akkor nem zárhatnának ki ezeket az állampolgárságból!

174014. sz. előfizető, Uzon. Az a társaság

Munkanélkülieknek

jó kereseti lehetőséget nyújt az

újságárusítás

Utcaiárusítókat, állandó munkára felvessz lapunk kiadóhivatala. Jelenkezni lehet mindennap d. u. 5 és 6 óra között

megszűnt; állítólag más biztosítóba olvadt egy a biztosítási díjat, ami átszámítva különben is nagyon csekély lenne, aligha kaphatja már meg. Nem ön egyedül, de ezen és ezen vesztették el, s nem is megszűnt, de létező társaságok útján a valorizálás körülményei miatt, az aranyértékben befizetett biztosítási pénzüket.

Atlanti népszerűen megírt orvosi művek kaphatók a Brassói Lapok Könyvosztályában

BRASSÓ, KAPU-U. 56—58.

(Az udvarban)

Bodon dr. tanár: Hogyan éljen a szivbajos ember? Szivbaj, érlemezés, vérnyomás, III. kiad.	L 88
Müller dr.: A tuberkulózis megelőzése és gyógyítása	102
Soós dr.: Diétás konyha, kötve	231
Couté dr.: Egészség és önfegyelmzés	116
Földes dr.: Orvosi tanácsok fiatal asszonyoknak	102
Káldor dr.: Hogyan kerülhetjük el a korai öregedést	102
Bucsányi dr.: Nyerskoszt	102
Bucsányi dr.: Érelemezés	51
Mezei dr.: Mit tegyek, mit ne tegyek, ha szép akarok lenni?	88
Stekel prof.: Üzenet az anyáknak. I. rész. Kisgyermekkor. Csecsemőkor. 2 éves korig	88
II. rész. Óvodáskor és az első iskoláévek	122
III. rész. Serdülőkör és az érettség kora	122
Engländer dr.: A rheumás bajok házi kezelése	81
Stekel prof.: Modern házasság	102
Dr. Décsi: Az impotencia	54
Torday dr.: Egészségügyi, csecsemő-Torday dr.: Egészségügyi, csecsemő gyermek- és anyavédelem	54
Feldmann dr.: Idegesség és ösztönélet 140 oldal, nagy alakban	102
Völgyessy dr.: Lelki gyógy mód a szervi- és kedélybetegségeknél	129
Ch. Baudouin: Az önfegyelmzés művészete	102
Schimert dr.: Allopathia — Homöopathia, Homöoterapia	54
Kármán dr.: A gyermekek erkölcsi hibái és erkölcsi betegségei	136
Alkoholizmus — Alkoholkérdés. Irta: Dr. Donáth Gy. e. tanár	34
Dr. Bálint Rezső: Cukorbetegség és az Insulin, diétikus konyha, re-A tüdő-tuberkulózis. Irta: Dr. Klemperer F. e. tanár. Illusztrációkkal	102
Kellner: Mit kell a sportolónak saját testéről tudnia. Több, mint 200 oldal, 42 ábrával, II. kiadás	99
Korányi prof.: A huzgyzervek betegségei. A vese és a húgyutak megbetegedései	88
Lukács Pál dr.: Hogyan éljen a gyomor és bélbajos ember?	88
Pogány János dr.: Élelmiszertáblázat. Pontos számítások az élelmiszerek és élvezeti cikkek kalóriamennyiségéről és tápértékéről	34
Dr. Völgyesi Ferenc: Üzenet az ideges embereknek	231
Dr. Somogyi Béla szerkesztésében, 20 egyetemi tanár közreműködésével: A rákbetegségek ismertetése, felismerése, gyógyítása és elhárítása a nagyközönség részére	204
Dr. Totis: Az ifjúság nemi problémái	554
	85

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6. vastag betűből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszi hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Megvételre kerestetik jó karban levő keveset használt rövid keresztúros zongora. Ajánlatokat árumegjelöléssel „500” jellegére a brassói kiadóba. 17135.

Jókarban levő 503-as Ford-autó 15.000 lejért eladó. Cím 17135. szám alatt a brassói kiadóban.

Csontkemény szappant

vásárolhat nálunk állandóan, szigorúan gyári árban!

Kereskedőknek gyári engross árak.

N. & A. BINDER
szappan- és illatszert szaküzlete
Brassó, Kapu-utca 48.

Allást nyer

Kevés tőkével rendelkező hölgy biztos megélhetést biztosíthat magának. Érdeklődők leveleit a Brassói Lapok kiadóba „Komoly érdeklődő” jellegére. 17105.

Keresünk konyha és virágkertetben teljesen jártas kertészt Reghini telepünkre. Baromfi tenyésztők előnyben részesülnek. Ajánlatokat Schwarz Mendel Utóda, céghez. Tg.-Mureş. 17145.

KÉZILEÁNY szakács mellé KERESTETIK, Elite kávéház. Brassó. 17142.

Elárusítót(nő) lerakat részére, 5000 lej garanciával keres sürgősen Fabrica Minea Manole, Zernest. 17141.

Gyors gépirónó magyar-német, ügyvédhez kerestetik. Ajánlatok igényekkel a bukaresti kiadóba 225 alatt. 17154.

Lakás

Bukarestben, központban különbejáratu butorozott szoba 1—2 úriember részére kiadó, esetleg ellátással. Indig-né, Str. Sfintilor 27. sz. az udvaron balra. 17081.

NAGYON SZEP BUTOROZOTT SZOBA,

fürdőszoba használattal, úri családnál, kitűnő levegőjű helyen, lehetőleg reggeli és ebédkoszttal együtt fiatal házaspárnak, vagy két intelligens fiatalembernek kiadó. Cím 17123 sz. alatt a brassói kiadóban.

LAKAST keresek, 2—3 szobát, konyhát, fürdőszobát, csakis belvárosban vagy közvetlen közelében. Ajánlatokat „Legpontosabb fizető” jellegére a brassói kiadóba kérek. 17120.

2—3 szobás fürdőszobás lakást keresek április 1-re. Címeket a brassói kiadóba kérek. 17132.

Lakásnak és műhelynek alkalmas

6—8 szobát keresek

Előnyben részesül, ahol motorikus erő áll rendelkezésre.

Részletes ajánlatok

F. Rafailovici
BUKAREST 4.
Str. Dr. Varnaly No. 7.

Vegyes

Elsőrendű szigorúan koser konyha. Havi abonenseknek legolcsóbb árak, Bukarestben Weisznél Str. Carol 9, hátul az udvarban. Emelet. 17146.

Rendkívüli dus és változatos tavaszi

kalap-modelleket

hoztam bécsi tanulmány-utamról

Legmodernebb formák a legolcsóbb árakon.

Kérem megtekinteni!

SZENDE kalapszalon

Brassó, Weiss Mihály-u 7

Könyvek

CZOKER REGÉNYEI kötetként csak 35 lej. A falu szépe. A guruló kö. Jóság, bizskeség. A kevély Katalin, Lismoyle, A másik, Női diplomata, A szép Neville kisasszony, A vándor madár, Váratlanul. — BENICZKYNE BAJZA LENKE regényei szintén csak 35 lej. kötetként. Az áttűtetett virág. Családi hagyomány. A házasság titka, Hercegi korona, Nyomavészett, Rang és pénz, A hegység tündére. Kaphatók a Brassói Lapok könyvosztályában.

A TUNDERUJAK állandóan kapható a Brassói Lapok könyvosztályában. A legjobb magyar női kézimunka lap ára 45 lej. Vidékre portóra a pénz előleges beküldése mellett 50 lej.

FIATALOK tanácsadója Szerelmi levelező, kiegészítve a társaság illemszabályaival. Bélyegnyelv, virágnyelv, stb. Araszines borítólappal 40 lej.

HÖLGYEK! Az egyetlen magyar nyelvű divatlap a „Párisi Divat”, a női divaton kívül gyermekdivatot, női kézimunka, irodalom és a háztartás minden ágáról is tájékoztat, ma már csak 25 lejbe kerül. Postai küldésnél még külön 5 lej portóra is küldendő. Ugyanilyen árban elfogadjunk előfizetéseket 3, 6 és 12 hóra is. A Brassói Lapok Könyvosztálya.

ELISMERTEN

a legjobb román szótár a Dr. Dávid György-féle nagy kézi szótár.

Részenként több mint 24 ezer címszó tartalmaz. Román-Magyar rész füze 80.—II. Magyar-Román rész füze 80.— a két rész együtt köve egész vászon kötésben 180.— lej; diszes bőrkötésben 240.— lej. — Kapható minden könyvkereskedésben. — Kiadta a

BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYA

Társas utazás Budapestre részletfizetésre!

Felvilágosítás és jelentkezés 1932 április 18-ig

Europa utazási iroda Brassó (Korona-szálló)

Erdélyi Kiskereskedők Szövetsége Brassó és minden Európa menetjegyi irodában, továbbá Mediator Tg.-Săcuesc. — Utlevél nem szükséges. Indulás május 5-én. Részvételi díj 3 részletben fizetendő márc. 1-től kezdődőleg Bpest-Bécs autókarr kirándulás